

Nota van Beantwoording zienswijzen Bestemmingsplan Buitengebied Harmelen en planMER

**Team Ruimtelijke Plannen
Vakgroep RO
21 april 2015**

Inhoudsopgave

Nota van Beantwoording zienswijzen	3
Vaststellings- / zienswijze fase	3
Zienswijzen	3
Ontvankelijkheid	3
Overzicht ontvangen zienswijzen	3
Beantwoording van de zienswijzen.	5
Advies Commissie voor de milieueffectrapportage	65

Nota van Beantwoording zienswijzen

Vaststellings- / zienswijze fase

Op 26 november 2014 hebben burgemeester en wethouders bekend gemaakt dat het ontwerp bestemmingsplan Buitengebied Harmelen en het ontwerp planMER gedurende zes weken ter inzage komen te liggen. Het ontwerpbestemmingsplan en het ontwerp planMER hebben ter inzage gelegen van donderdag 27 november 2014 tot en met woensdag 7 januari 2015. Ook is het digitale bestemmingsplan met de bijbehorende stukken op de websites www.woerden.nl en www.ruimtelijkeplannen.nl geplaatst. Binnen de genoemde termijn heeft één ieder zienswijzen naar voren kunnen brengen tegen het ontwerpbestemmingsplan, het ontwerp planMER of tegen beiden.

Zienswijzen

De gemeente heeft in het kader van de vaststellingsprocedure van het bestemmingsplan in totaal 56 zienswijzen ontvangen. Twee zienswijze zijn na 7 januari 2015 binnengekomen. Beide zienswijzen betroffen een aanvulling op een eerder ingediende zienswijze. Formeel hoeven deze zienswijzen niet meegenomen te worden bij de vaststelling van het bestemmingsplan. Gelet op de inhoud van de zienswijzen en dat het aanvullingen betreft op een eerder ingediende zienswijze worden beide zienswijzen wel meegenomen.

Eén zienswijze (zienswijze 6) is pro forma ingediend. De aanvulling is binnen twee weken na sluiting van de termijn ingediend.

Eén zienswijze (zienswijze 17) is mondeling ingediend. Hiervan is een verslag opgesteld en door de indiener ondertekend.

Eén zienswijze (zienswijze 53) is per email ingediend en derhalve niet rechtsgeldig. Alleen zienswijzen die per post, fax of via internet (digi-d) zijn ingediend zijn rechtsgeldig. Gelet op de inhoud van de zienswijze wordt deze wel meegenomen bij de vaststelling.

Voor enkele adressen zijn meerdere zienswijzen ingediend en enkele zienswijzen zijn dubbel ingediend. Deze zienswijzen worden als aparte zienswijzen behandeld.

Twee zienswijzen (zienswijzen 3 en 5) zijn gericht aan het college van Burgemeester en Wethouders en één zienswijze is niet specifieke aan iemand gericht. Deze zienswijzen zijn dan wel niet aan het bevoegde bestuursorgaan, de gemeenteraad gericht, maar worden wel bij het bevoegd gezag neergelegd.

Ontvankelijkheid

Op 2 zienswijzen na zijn alle zienswijzen ontvangen of verzonden binnen de daarvoor gestelde termijn. Een zienswijze is per e-mail ingediend. Hierdoor zijn 53 van de 56 indieners in hun zienswijze ontvankelijk.

Overzicht ontvangen zienswijzen

Nr.	Naam	d.d.	Ingekomen	Brief nr.
1.	Breudijk 52a Harmelen	8-12-14	8-12-2014	14.021122
2.	Provincie Utrecht	9-12-2014	10-12-2014	14.021131
3.	Wildveldseweg 19a Harmelen	15-12-2014	16-12-2014	14.021486
4.	Breudijk 22 Harmelen	15-12-2014	16-12-2014	14.021494
5.	Wildveldseweg 10 Harmelen	18-12-2014	19-12-2014	14.021782
6.	Natuur en milieufederatie Utrecht	18-12-2014	19-12-2014	14.021783
7.	Utrechtsestraatweg 35 Harmelen	22-12-2014	24-12-2014	14.022007
8.	Leidsestraatweg 81 Harmelen	24-12-2014	29-12-2014	14.022060
9.	Stichting Hugo Kotestein	20-12-2014	31-12-2014	14.022262
10.	Cattenbroekerdijk 17 Woerden	30-12-2014	31-12-2014	14.022266
11.	Breudijk 48a Harmelen	29-12-2014	30-12-2014	14.022267
12.	Reijerscop 5 Harmelen	5-01-2015	5-01-2015	15.000089
13.	Reijerscop 34a Harmelen	2-1-2015	6-01-2015	15.000167
14.	Reijerscop 6 en 14 Harmelen	5-1-2015	6-1-2015	15.000173
15.	Utrechtsestraatweg 20 Harmelen	5-1-2015	6-1-2015	15.000174
16.	Breudijk 48a Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000249
17.	Reijerscop 3 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000251
18.	Wilhelminalaan 20 Harmelen	4-1-2015	7-1-2015	15.000252

19	Groenendaal 5 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000253
20	Reijerscop 9B Harmelen	6-1-2015	7-1-2015	15.000254
21	Gerverscop 22 Harmelen	6-1-2015	7-1-2015	15.000255
22	Gerverscop 19 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000256
23	Reijerscop 12 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000257
24	Cattenbroekerdijk 18 Woerden	5-1-2015	7-1-2015	15.000258
25	Utrechtsestraatweg 22 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000259
26	Reijerscop 9B Harmelen	6-1-2015	7-1-2015	15.000260
27	Reijerscop 15 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000261
28	Reijerscop 1 Harmelen	5-1-2015	7-1-2015	15.000296
29	LTO Noord	6-1-2015	7-1-2015	15.000297
30	Gerverscop 6 Harmelen	6-1-2015	7-1-2015	15.000298
31	Reijerscop 9B Harmelen	6-1-2015	7-1-2015	15.000299
32	Stichting Abrona	6-1-2015	7-1-2015	15.000301
33	Gemeente Utrecht	6-1-2015	8-1-2015	15.000359
34	Gerverscop 31c Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000360
35	Gerverscop 28 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000361
36	Breudijk 48a Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000362
37	Breudijk 31 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000363
38	Gerverscop 19 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000364
39	Wildveldseweg 13 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000365
40	Reijerscop 21 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000366
41	Gerverscop 12a Harmelen	7-1-2015	8-1-2015	15.000367
42	Gerverscop 28 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000368
43	Utrechtsestraatweg 19a	7-1-2015	8-1-2015	15.000369
44	Reijerscop 18 en 18-I Harmelen	2-1-2015	8-1-2015	15.000370
45	Breudijk 3b Harmelen	7-1-2015	8-1-2015	15.000371
46	Breudijk 31 Harmelen	3-1-2015	8-1-2015	15.000372
47	Reijerscop 9B Harmelen	7-1-2015	8-1-2015	15.000373
48	Gerverscop 28 Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000374
49	Wildveldseweg 17 Harmelen	5-1-2015	8-1-2015	15.000375
50	Groenendaal 3 Harmelen	5-1-2015	8-1-2015	15.000376
51	Gerverscop 31c Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000378
52	Breudijk 51b, Harmelen	6-1-2015	8-1-2015	15.000379
53	Gerverscop 31c Harmelen	7-1-2015	8-1-2015	15.000390
54	Reijerscop 24a Harmelen	7-1-2015	16-1-2015	15.000887
55	Utrechtsestraatweg 22 Harmelen	19-1-2015	22-1-2015	15.001335
56	Reijerscop 18a Harmelen	29-1-2015	30-1-2015	15.001849

Beantwoording van de zienswijzen.

De zienswijzen zijn hieronder afzonderlijk kort samengevat en van antwoord voorzien.

Zienswijze 1; Breudijk 52a

Reactie

Het ontwerpbestemmingsplan artikel 17.2 Bouwregels i: bijgebouwen mogen uitsluitend worden gebouwd achter het verlengde van de voorgevel van de betreffende woning, etc. Op het perceel Breudijk 52a is heden in een slechte staat verkerend bijgebouw/berging aanwezig welke niet aan voornoemd kader voldoet, de diepte van het perceel achter de woning is beperkt. Hierbij verzoek ik u vriendelijk de mogelijkheid tot het vervangend bouwen van een bijgebouw buiten het verlengde van de voorgevel in het bestemmingsplan op te nemen zoals recentelijk op perceel Breudijk 50 is uitgevoerd.

Antwoord

Een bijgebouw moet achter de voorgevel van de bijbehorende woning worden gerealiseerd binnen een bestemmingsvlak of bouwvlak. Het maakt daarbij niet uit of een bijgebouw achter of naast de woning wordt gerealiseerd, zolang het bijgebouw maar in het bestemmingsvlak of bouwvlak wordt gerealiseerd.

Op het perceel Breudijk 52a ligt de bestemming 'Agrarisch'. Het agrarische bouwvlak maakt onderdeel uit van het naastgelegen agrarische bedrijf (nr. 52). De woning heeft de aanduiding 'plattelandswoning'. Dit betekent dat de woning mag worden bewoond door personen die geen relatie hebben met het bijbehorende agrarische bedrijf. De aanwezige gebouwen (niet zijnde woning) moeten in gebruik blijven t.b.v. de agrarische bestemming. Op het perceel mag alleen bebouwing worden gerealiseerd die noodzakelijk en doelmatig is voor de agrarische bedrijfsvoering.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 2; provincie Utrecht

Reactie

In het ontwerpbestemmingsplan heeft artikel 36 (algemene wijzigingsregels) betrekking op de wijziging naar andere bestemmingen bij beëindiging van agrarische bedrijven en andere bedrijven. Voor een aantal in het artikel genoemde bedrijven geldt dat ze zich kunnen vestigen op een vrijkomend agrarisch bedrijf zonder dat er een sloopeis geldt. Voor overige beroeps- en bedrijfsactiviteiten (genoemd in bijlage 3 van het plan) geldt wel een sloopeis van maximaal 250 m². Op grond van de Provinciale Ruimtelijke Verordening is het toegestaan dat bij een algehele agrarische bedrijfsbeëindiging of bedrijfsverplaatsing de bedrijfswoning en overige voormalige bedrijfsgebouwen een andere bedrijfsmatige functie kunnen krijgen, mits is voldaan aan een aantal voorwaarden. Eén van de voorwaarden is dat tenminste 50% van de oppervlakte aan bedrijfsbebouwing wordt gesloopt. Daarnaast is op basis van het provinciaal beleid o.a. de vestigingsmogelijkheid voor loonwerkbedrijven in voormalige agrarische bedrijfsbebouwing beperkt tot bedrijven die zich voornamelijk richten op het landelijk gebied. In die gevallen kan afgeweken worden van de verplichte sloopeis van 50%. In het ontwerpbestemmingsplan ontbreekt de sloopeis in de regels. Daarmee is artikel 36 strijdig met het provinciaal beleid.

Antwoord

De regeling zoals opgenomen in artikel 36.2 lid b komt inderdaad niet overeen met de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV). Ook sluit deze regeling niet aan bij andere regelingen die betrekking hebben op het wijzigen van de bestemming. Artikel 36.2 lid b wordt aangepast conform de PRV en de andere regelingen in het bestemmingsplan.

Deze reactie geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 3; namens bewoners Wildveldseweg 19a Harmelen

Reactie

Het perceel Wildveldseweg 19a in Harmelen heeft de bestemming 'Agrarisch gebied met waarden'. In artikel 4.4.2 van de regels van het plan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waarin wordt aangegeven dat de maximale emissie van het bedrijf niet meer mag bedragen dan het maximale emissieplafond dat voor het bedrijf is opgenomen in bijlage 6 van de regels van het plan. In deze bijlage is voor de genoemde locatie het maximale ammoniak emissieplafond vastgesteld op 605 kg. Voor de genoemde locatie is een omgevingsvergunning verleend voor het realiseren van een nieuwe ligboxenstal. Tevens is voor de gehele locatie in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 een vergunning verleend voor het houden van 60 melkkoeien, 42 stuks jongvee en 50 schapen. Dit komt overeen met een ammoniakemissie van 768 kg. De in het plan vermelde maximale emissie is duidelijk lager dan op grond van de verleende Nbwet-vergunning is toegestaan. Verzocht wordt om bij het vaststellen van het plan de maximale emissiewaarden van het bedrijf in bijlage 6 te wijzigen conform de verleende Nbwet-vergunning

Antwoord

Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of -melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Wildveldseweg 19a heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswet-vergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 768 kg, conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning.

Deze zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 4; bewoners Breudijk 22 Harmelen

Reactie

- a. Een verzoek om in het bestemmingsplan de ruimte die gebruikt wordt voor verkoop van ter plekke voortgebrachte producten te verhogen van 50 naar 200 m².
- b. De kwekerijbestemming is in het (voor)ontwerpplan alleen ingetekend voor de kwekerij zoals hij nu in gebruik is. In het verleden zijn er met de gemeente afspraken gemaakt over het vestigen van de kwekerij, met de mogelijkheid om in de toekomst uit te mogen breiden. (Zie beantwoording bestemmingsplan buitengebied 2000). Daarom wordt verzocht om beide percelen, gelegen achter de kwekerij (zie bijgevoegde tekening) duidelijk aan te geven dat deze percelen kwekerij bestemming hebben.
- c. In veel boomkwekerijgebieden bestaat de mogelijkheid om de ruimte voor ruimte mogelijkheid toe te passen voor bestaande legale oppervlakte pot- en containerteelt t.b.v. siergewassen. Verzocht wordt, om de ruimtelijke kwaliteitswinst te bevorderen, de oppervlakte pot- en containerteelt op te nemen in de regels, zoals gebruikelijk is bij kassen.

Antwoord

- a. In het bestemmingsplan is een afwijking opgenomen voor het gebruiken van bestaande agrarische bedrijfsgebouwen binnen het agrarische bouwvlak voor 'detailhandel in agrarische

streekproducten' tot een oppervlakte van maximaal 100 m². Het moet gaan om een ondergeschikte nevenactiviteit.

De maximale oppervlakte mag niet te groot zijn om de kleinschaligheid te waarborgen en te voorkomen dat er allerlei producten worden aangeboden die elders worden geproduceerd. Het is niet de bedoeling dat onderschikte nevenactiviteiten uitgroeien tot een hoofdactiviteit. Om de kleinschaligheid te waarborgen achten wij 100 m² voldoende.

- b. Op de verbeelding van het ontwerp bestemmingsplan zijn de percelen bestemd overeenkomstig de tekening behorende bij de zienswijze.
Op de percelen ligt echter de bestemming 'Agrarisch'. In de functieaanduiding staat echter 'agrarisch met waarden'. Dit is niet correct. De specifieke functieaanduiding wordt gewijzigd in 'specifieke vorm van agrarisch – kwekerij'.
- c. In het provinciaal beleid is opgenomen dat verharding en bouwwerken niet mee tellen bij de rekensom voor de 'ruimte voor ruimte'-regeling. De gemeente heeft hier haar eigen invulling aangegeven door een aantal bouwwerken voor een deel van de oppervlakte mee te laten tellen voor de 'ruimte voor ruimte'-regeling. Dit zijn bouwwerken die bij sloop leiden tot meer ruimtelijke kwaliteitswinst, zoals torensilos en sleufsilos.
Bouwwerken t.b.v. pot- en containerteelt bestaat met name uit verharding van de ondergrond en heeft nagenoeg geen wanden. Slopen van deze bouwwerken draagt nauwelijks bij aan de ruimtelijke kwaliteitswinst.

Deze zienswijze geeft voor wat betreft punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 5; namens bewoners Wildveldseweg 10

Reactie

De boerderij Wildveldseweg 10 in Harmelen wordt geëxploiteerd in Firma verband. De locatie ligt in het gebied met de bestemming 'Agrarisch gebied met waarden'. In artikel 4.4.2 van de regels van het plan is een voorwaardelijke verplichting opgenomen waarin wordt aangegeven dat de maximale emissie van het bedrijf niet meer mag bedragen dan het maximale emissieplafond dat voor het bedrijf is opgenomen in bijlage 6 van de regels van het plan. In deze bijlage is voor de genoemde locatie het maximale ammoniak emissieplafond vastgesteld op 781,70 kg.

Voor de genoemde locatie is een bouwvergunning verleend en een milieumelding geaccepteerd op 9 juli 1992. In de verleende vergunning is een ammoniakemissie opgenomen van 1102,6 kg (o.b.v. aanwezige dierplaatsen).

De in het plan vermelde maximale emissie is duidelijk lager dan op grond van de verleende milieuvergunning is toegestaan. Verzocht wordt om bij het vaststellen van het plan de maximale emissiewaarden van het bedrijf in bijlage 6 te wijzigen conform de melding Besluit melkrundveehouderijen.

Antwoord

Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Wildveldseweg 10 heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de recht uit de milieumelding met de bijbehorende verleende bouwvergunning. Dit komt neer op een

emissieplafond van 1102,6. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 781,70 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

Deze zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 6; Natuur en milieufederatie Utrecht

Reactie

- a. Verzocht wordt om de toelichting van het bestemmingsplan de waarden van de graslanden in het plangebied voor weidevogels te beschrijven en in de regels die natuurwaarden ook te beschermen.
- b. In de toelichting wordt een analyse van de meer algemene ontwikkeling van de agrarische sector gemist. Wat zijn de te verwachten ontwikkelingen in het plangebied en wat is het beleid van de gemeente op dat punt?
De NMU kiest ondubbelzinnig voor een grondgebonden melkveehouderij. Alleen met een grondgebonden melkveehouderij is de te verwachten doorgaande schaalvergroting nog enigszins in te passen in het kwetsbare landschap. En alleen met een grondgebonden melkveehouderij loopt het spanningsveld tussen landbouw en natuur niet nog verder op. Daarbij kunnen we constateren dat zowel de provincie Utrecht, als bijvoorbeeld ook de LTO in de landelijke discussie, voor grondgebonden melkveehouderij kiest. NMU mist op dit punt het standpunt van de gemeente.
- c. De begripsomschrijving in de regels van 'grondgebonden veehouderij' is onduidelijk en te veel voor meerdere uitleg vatbaar. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening is duidelijk aangegeven dat sprake is van grondgebonden agrarisch bedrijven bij een veebezetting van maximaal 2,5 GVE per hectare. NMU verzoekt de gemeente om deze norm in de regels van het bestemmingsplan op te nemen.
- d. Binnen de maximale goothoogte van 6 meter en een nokhoogte van 10 meter voor agrarische gebouwen kunnen ook stallen van twee bouwlagen worden gerealiseerd. De ruimtelijke uitstraling van een stal of schuur in 2 bouwlagen past niet in het kwetsbare landschap in het plangebied. Verzocht wordt om nogmaals de regels aan te vullen met de bepaling dat agrarische bedrijfsgebouwen uit maximaal één bouwlaag mogen bestaan. Dit is ook voorgeschreven in de PRV.
- e. De neventakken voor intensieve veehouderij zijn via de begripspalings in artikel 1 geregeld. Hieruit blijkt dat voor en neventak stallen tot een oppervlakte van 2.000 m² zijn toegestaan. De afwijkingmogelijkheid voor intensieve veehouderij maakt een enorme groei van de oppervlakte bebouwing mogelijk. Dergelijke stallen passen niet in de waardevolle buitengebied. Bij de keuze voor grondgebonden landbouw passen dergelijke groei mogelijkheden ook niet. NMU stelt daarom voor om het maximum oppervlak terug te brengen tot bijvoorbeeld 250 m².

Antwoord

- a. In de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie worden enkele delen van het plangebied aangemerkt als 'natuurwaarden buiten de EHS en groene contour'. Deze gebieden dragen veelal bij aan de essentiële gebiedskenmerken en aan de regionale biodiversiteit en dienen daarom behouden te blijven. Een specifieke categorie van natuurwaarden buiten de Ecologische Hoofdstructuur zijn weidevogelkerngebieden. Weidevogels zijn karakteristiek in het traditioneel open (veen)weidelandschap. Om de weidevogels en het cultuurlandschap waarin zij blijven te behouden, worden deze landschappen beschermd via het ruimtelijk beleid van de provincie. In de Provinciale Ruimtelijke Verordening zijn regels opgenomen die deze landschappen beschermen tegen inbreuken op de openheid en verkavelingsstructuren. In de artikelen 28 (Waarde – Karakteristiek verkavelingspatroon) en 29 (Waarde – Openheid) zijn regels opgenomen om deze waarden te beschermen. Met deze regels worden de 'natuurwaarden buiten de EHS en groene contour' voldoende beschermd en daarmee ook de weidevogelgebieden.
De toelichting wordt op dit punt aangepast.
- b. In de toelichting wordt in paragraaf 3.6 (blz. 57 t/m 59) en in paragraaf 4.4.1 (blz. 89 t/m 98) het standpunt van de gemeente verwoord ten aanzien van de landbouw. In deze paragrafen is aangegeven dat vanwege de aanwezige landschapswaarden (openheid en karakteristiek verkavelingspatroon) het wenselijk wordt geacht om in het buitengebied van Harmelen verdere

ontwikkelingen van intensieve veehouderij en overige vormen van niet-grondgebonden landbouw tegen te gaan. Bestaande intensieve veehouderij bedrijven kunnen blijven bestaan. Volledige omschakeling van bestaande grondgebonden agrarische bedrijven naar niet-grond gebonden agrarische bedrijven is in het bestemmingsplan uitgesloten.

- c. In de toelichting ontbreekt een analyse van de algemene ontwikkeling van de agrarische sector. De toelichting wordt op dit punt aangevuld. De Agrarische beoordelingscommissie is gevraagd advies uit te brengen over diverse onderdelen van het bestemmingsplan. Deze commissie heeft onder ander advies uitgebracht over de definitie van 'grondgebonden agrarisch bedrijven'. De opgenomen definitie is een werkbare omschrijving. De opgenomen definitie wijkt echter af van de definitie van andere bestemmingsplannen voor het buitengebied van de gemeente. De definitie wordt daarom aangepast overeenkomstig de definitie uit de andere bestemmingsplannen buitengebied.
- d. In artikel 3.2 onder o is opgenomen dat het aantal bouwlagen van stallen ten behoeve van huisvesting van vee ter plaatse van de aanduiding 'intensieve veehouderij' niet meer dan één mag bedragen. Deze regeling wordt aangepast, zodat deze ook voor melkveehouderijen gaat gelden. Deze regeling wordt tevens opgenomen in artikel 4.
- e. De opgenomen oppervlaktes komen uit het huidige plan. Het terug brengen van de oppervlakte naar bijvoorbeeld 250 m² betekent een beperking voor de agrarische bedrijven. Dit kan planschade tot gevolg hebben. Een aantal agrarische bedrijven heeft reeds intensieve veehouderij als duurzame neventak. De oppervlakte is vaak meer dan 250 m². Indien de grens verlaagd wordt naar 250 m², betekent dat dat de intensieve veehouderij dan geen neventak meer is, maar een hoofdtak. Dan neemt het aantal agrarische bedrijven met intensieve veehouderijen als hoofdtak in het plangebied toe. Dit is niet wenselijk, omdat intensieve veehouderij niet past bij de landschappelijke kernkwaliteiten van het buitengebied.
Daarnaast moet het gaan om een ondergeschikt bestandsdeel t.o.v. de grondgebonden hoofdtak.

Deze zienswijze geeft voor wat betreft de punten a t/m d aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 7; namens bewoners Utrechtsestraatweg 35 Harmelen

Reactie

Op het perceel is een grondgebonden melkveehouderij gevestigd. De zienswijze is gericht tegen Bijlage 6 emissieplafond per bedrijf. Ten onrechte is een oude melding opgenomen in het plan aan de Utrechtsestraatweg 35 in Harmelen. Er staat een emissieplafond van 474,8 kg/n die moet veranderd worden in 829,5 kg/n conform de aangevraagde en toegezegde NB-vergunning van de provincie (zie bijlage)

Antwoord

Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Utrechtsestraatweg 35 heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswet-vergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 829,5 kg, conform de verleend Natuurbeschermingswetvergunning.

Deze zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 8; bewoners Leidsestraatweg 81

Reactie

We zijn het niet eens met de wijzigingen in het bestemmingsplan t.o.v. het oude bestemmingsplan. En er zijn een aantal zaken niet goed doorgevoerd. Ook willen we een wijziging aanbrengen.

- a. Sinds mei 2014 hebben wij een kantoor aan huis. Dit stond in het vorige bestemmingsplan als goedgekeurd als uitoefening 'vrij beroep'. Dit zien we niet terug in het ontwerp bestemmingsplan.
- b. Wij hebben ook vanaf mei een winkel met verkoop van eigen producten. Dit zien we ook niet terug.
- c. In het vorige plan staat dat een 'bed en breakfast' gehouden mag worden (zie 2.44B). Dit vinden wij ook niet terug.
- d. Wij willen een omgevingsvergunning aanvragen voor een kleinschalige theeschenkerij. Wij wonen nu op de aanduiding 'agrarische waarden'. Voorheen was dit een volledig fruitteelt bedrijf. De mensen die voor ons hebben gewoond, hebben hiervan geleefd. En wij zouden eigenlijk de vermelding moeten hebben van een VAB. Met een VAB zouden wij veel meer mogelijkheden hebben om van ons bedrijf een goedlopend bedrijf te maken. Het realiseren van een kleinschalige theeschenkerij is een aanwinst vanwege de omgeving.

Antwoord

- a. In het ontwerpbestemmingsplan is eenzelfde regeling m.b.t. uitoefening vrij beroep opgenomen als in het huidige plan. In artikel 33 lid 1 onder i is de regeling met betrekking tot beroeps- en bedrijfsactiviteiten aan huis opgenomen. In dit artikel is aangegeven dat een kleinschalig kantoor tot de mogelijkheden behoort.
- b. In artikel 33 lid 1 onder i is aangegeven dat winkel met verkoop van zelf geteelde producten tot de mogelijkheid behoort.
- c. In artikel 33 lid 1 onder i is ook aangegeven dat een bed en breakfast tot de mogelijkheid behoort.
- d. Op het perceel ligt de bestemming 'Wonen'. De grond rondom de woning en bijgebouwen heeft de bestemming 'Agrarisch met Waarden'. Deze bestemmingen komen overeen met het huidige bestemmingsplan. Er is al heel lang op het perceel geen agrarisch bedrijf meer gevestigd. In 1971 is bij een aanvraag bouwvergunning geconstateerd dat er geen sprake meer is van een agrarisch bedrijf. Er is toen met een afwijking van het bestemmingsplan een vergunning verleend. Op het perceel is weinig bebouwing aanwezig die aannemelijk maken dat er op het perceel een agrarisch bedrijf gevestigd was.
Er is al ruim 40 jaar geen sprake meer van een agrarisch bedrijf en daarom is er geen aanleiding voor het opnemen van de aanduiding 'vrijkomende agrarisch bebouwing'.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 9; Stichting Hugo Kotestein

Reactie

- a. Extra bescherming van de boerderijlinten en het copelandschap
De uitbreiding van de vrijstellingsregeling m.b.t. archeologisch beleid en de vele mogelijkheden voor vrijstellingsprocedures brengen het gevaar met zich mee dat belangrijke historisch erfgoed verloren gaat en de verrommeling van het landschap onnodig toeneemt.
Het buitengebied van Harmelen bestaat voor het grootste gedeelte uit een copeontginning met cultuurhistorische waarde. In het verleden is door diverse organisaties voorgesteld om het gehele buitengebied van Harmelen de status van beschermd dorpsgezicht te geven. De gemeenteraad heeft daarop in 2006 positief gereageerd.
Wij zijn van mening dat het buitengebied van Harmelen extra bescherming moet krijgen door in het bestemmingsplan op te nemen dat veranderingen bij boerderijlinten buiten de ingetekende welvaartvaste stroken aan extra eisen dienen te voldoen. Dit geldt vooral voor de linten Gerverscop en Reijerscop en in iets beperkte mate eveneens voor Breudijk, Haanwijk, Utrechtsestraatweg, Leidsestraatweg, Groenendaal en Wildveldseweg. Het verlenen van de extra

bescherming van boerderijlinten en het copelandschap heeft niet meer bureaucratie tot gevolg en gaat niet ten koste van bedrijfsuitvoering en andere plannen, als dit efficiënt en doelmatig wordt meegenomen in de besluitvorming. In het volgende punt komen wij hierop terug.'

b. **Verplicht advies vragen**

Wij pleiten ervoor om adviesaanvraag verplicht te stellen voor alle plannen, bouwaanvragen en meldingen, die de omgeving kunnen beïnvloeden.

Binnen de gemeente bevinden zich meerdere verenigingen en stichtingen ingeschreven bij KvK, die over expertise beschikken en veelal gerund worden door vrijwilligers, waaraan advies kan worden gevraagd. De werkgroepen van Stichting Hugo Kotestein in de gemeenten Montfoort, Oudewater en Bodegraven worden betrokken bij onderzoeken van nieuwe en te wijzigen plannen. Deze werkgroepen geven veelvuldig advies aan hun gemeenten, maar bij de gemeente Woerden is dit tot dusverre ongebruikelijk. De uitgebrachte adviezen zijn vrijblijvend, zodat de gemeente zich daaraan niet hoeft te binden.

Adviesaanvragen bij verenigingen en stichtingen binnen de gemeente verplicht te stellen heeft een aantal voordelen.

In de praktijk zal steeds opnieuw blijken dat het niet mogelijk is om een bestemmingsplan te hebben dat afgestemd is op alle plannen, bouwaanvragen en meldingen. Daarom zullen er altijd tamelijk veel vrijstellingen moeten worden afgegeven.

Verplicht advies aanvragen blijkt in andere gemeenten goed te werken. In het bestemmingsplan moet daarom een verplicht adviesaanvraag op één of meerdere plaatsen worden opgenomen.

Antwoord

- a. De gemeente hecht, net als de stichting, waarde aan het copelandschap en aan de boerderijlinten in het buitengebied van de gemeente. Daarnaast is het ook van belang dat het buitengebied levendig blijft en niet op slot wordt gezet. Met de opgenomen regelingen in het bestemmingsplan worden de diverse landschappelijke kernkwaliteiten (openheid, karakteristiek verkavelingspatroon) voldoende beschermd.

Aan de diverse afwijkingsmogelijkheden voor ontwikkelingen zijn voorwaarden verbonden. Eén voorwaarde betreft dat de aanwezige landschapswaarden niet onevenredig mogen worden aangetast. Dit ter voorkoming van verrommeling en aantasting van de boerderijlinten en het copelandschap.

Ook aan de opgenomen vrijstellingsregeling t.a.v. archeologie zijn voorwaarden verbonden. De vrijstelling geldt niet indien het plangebied geheel of gedeeltelijk gelegen is binnen een historisch boerderijlint (voorwaarde 5). Concreet betekent dit dat deze vrijstellingsregeling niet van kracht is binnen de historische boerderijlinten.

- b. In diverse afwijkingen is het verplicht om advies te vragen aan een deskundige. Bijvoorbeeld 'het realiseren van meerdere wooneenheden in een karakteristiek hoofdgebouw' is mogelijk via een afwijking in het bestemmingsplan. Medewerking kan alleen verleend worden als een advies is ingewonnen bij een cultuurhistorisch deskundige. Voorheen was dit de Commissie voor Monumenten en Cultuurlandschap en dat is nu de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit en Erfgoed.

Deze zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 10; bewoners Cattenbroekerdijk 17

Reactie

Jaren en jaren heeft het geduurd dat er eindelijk aan de zogenaamde rondweg (Harmelen) begonnen is, ons gedeelte is zelfs nog niet opgeleverd. In het verleden zijn afspraken gemaakt met dhr. Smit uit Haanwijk. Over de bouw van een veldschuur zijn de afspraken overgenomen voor zover deze nog niet ten uitvoer gekomen is. Zolang er geen rondweg was, zou de veeschuur uitgesteld worden. Bij deze maken wij bezwaar dat de z.g. schuur wegbestemd is. De verdere afspraken worden ook niet genoemd, dus onze mening is, gemeente kom uw afspraken na.

Antwoord

In 2002 is een overeenkomst gesloten met de toenmalige eigenaar van het perceel Haanwijk 15 in Harmelen. Deze overeenkomst is gesloten in verband met het realiseren van de Westelijke randweg Harmelen. In deze overeenkomst is een bepaling opgenomen dat de gemeente zich zal inspannen om de verkoper een bouwvergunning te verlenen voor het bouwen van een veeschuur als er een

aanvraag bouwvergunning wordt ingediend. De veeschuur zal op overblijvende grond van de verkoper ten zuiden van de randweg komen te staan. In de overeenkomst is opgenomen dat het verzoek om realisatie van de veeschuur binnen drie jaar na datum van de levering van de grond moet zijn ingediend. Zodra definitief is vast komen te staan dat verkoper niet kan beschikken over een onherroepelijke vergunning, dan vergoedt de gemeente een bedrag van €10.000,--. Deze bepaling is ook van toepassing op zijn rechtsopvolger. Dit betekent dat de inspanningsplicht eind 2005 zou komen te vervallen.

De verkoper heeft een deel van zijn grond samen met de inspanningsverplichting aan u verkocht. Op verzoek van onder andere uw adviseur is de voorwaarde rondom de inspanningsplicht ten aanzien van de te realiseren veldschuur aangepast. De nieuwe voorwaarde luidt: 'de inspanningsplicht geldt gedurende drie jaar na gereedkomen van de randweg op het bewuste perceel maar in ieder geval eindigend op 1 januari 2012'. Dit is per brief aan uw gemeld. Eind 2011 heeft u verzocht om de inspanningsplicht te verlengen. Per brief van 14 februari 2012 is medegedeeld dat de gemeente geen aanleiding ziet om de inspanningsplicht te verlengen. De inspanningsplicht is inmiddels komen te vervallen. U heeft binnen de termijn van de inspanningsplicht geen aanvraag bouwvergunning ingediend voor het realiseren van een veldschuur.

Er is geen sprake van het wegbestemmen van de veeschuur, omdat in het huidige bestemmingsplan de veeschuur niet is opgenomen. Net als in het huidige bestemmingsplan, bevat het ontwerpbestemmingsplan een afwijkmogelijkheid voor het realiseren van een veldschuur buiten het agrarische bouwvlak. Indien uw aanvraag voor een veldschuur aan de bijbehorende voorwaarden voldoet, kunt u een aanvraag omgevingsvergunning indienen.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 11; namens bewoners Breudijk 48b

Reactie

Op het perceel Breudijk 48b is sinds 28-10-1986 een oprichting en sinds 15-4-2003 een wijziging milieuvergunning verleend met de hieronder omschreven aard van de inrichting:

- Het kweken, fokken, mesten, houden, verhandelen, verladen of wegen van dieren,
- Het telen, behandelen verhandelen, opslaan of overslaan van landbouwproducten en meststoffen,
- De stalling van voertuigen, verhuur opslagruimten en verhuur van werktuigen en het uitvoeren van loonwerken.

Voor een goede bedrijfsvoering is het van groot belang dat de gehele inrichting alsmede de uitrit tussen 48b en 50 en alle bedrijfsgebouwen in het bouwvlak worden opgenomen.

- a. Wij verzoeken u het bouwvlak te laten samenvallen met de op de milieutekening aangegeven grenzen van de inrichting.
- b. Wij verzoeken u om de verbeelding en voorschriften overeenkomstig de zienswijze aan te passen.

Antwoord

- a. De grens van een inrichting uit de Wet milieubeheer hoeft niet overeen te komen met een agrarische bouwvlak of een bestemmingsvlak. De grenzen van een inrichting hebben betrekking op milieuaspecten, terwijl een agrarisch bouwvlak of bestemmingsvlak betrekking heeft op ruimtelijke aspecten.

Het is niet wenselijk om het agrarische bouwvlak extra te vergroten, omdat hiermee de mogelijkheid bestaat om binnen het agrarische bouwvlak meer bebouwing op te richten. Bij het uitbreiden van agrarische bouwvlakken moet tevens rekening worden gehouden met naastgelegen percelen en met de wettelijke afstanden die in de Wet milieubeheer zijn aangegeven. Niet is aangetoond dat de uitbreiding voldoet aan de wettelijke afstanden uit de Wet milieubeheer. Daarnaast is het uitbreiden van agrarische bouwpercelen in de breedte niet wenselijk aanwezig landschappelijke kernkwaliteiten van het gebied.

- b. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat alle bestaande bebouwing in het agrarische bouwvlak komen te liggen. Dit betreft een kleine aanpassing van het agrarische bouwvlak die geen gevolgen heeft voor omliggende percelen.

Ook wordt in de regels en op de verbeelding aangegeven dat in één de schuur loonwerkactiviteiten mogelijk zijn (zie zienswijze 16).

De zienswijze geeft wat betreft punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> **De zienswijze is deels gegrond.**

Zienswijze 12; namens bewoners Reijerscop 5

Reactie

Op het perceel Reijerscop 5 is een bedrijf in beveiligingssystemen aanwezig. De eigenaar van het perceel kan zich niet vinden in het ontwerpbestemmingsplan. Zijn bezwaren hebben betrekking op de gekozen bestemming voor zijn percelen. Hij acht het plan in strijd met een goede ruimtelijke ordening ingevolge de wet ruimtelijke ordening en het zorgvuldigheidsbeginsel ingevolge de Algemene wet bestuursrecht (Awb).

In het ontwerpbestemmingsplan heeft het perceel onder andere de bestemming 'Bedrijf' met de specifieke aanduiding 'installatiebedrijf'. Tevens ligt op het perceel de gebiedsaanduiding 'overige zone- vrijkomende agrarische bebouwing'.

De eigenaar van het perceel heeft naast zijn bedrijfsactiviteiten een nieuwe activiteit opgezet. De inkomsten uit zijn beveiligingsbedrijf zijn de afgelopen jaren door de crisis sterk teruggelopen waardoor extra inkomsten uit nevenactiviteiten noodzakelijk zijn. In de voormalige agrarische schuur worden kleinschalige besloten bijeenkomsten gehouden. Het zijn kleinschalige ondergeschikte nevenactiviteiten in de zin van artikel 1.48 van het ontwerpbestemmingsplan, die hooguit 2x per week plaatsvinden in de weekeinden.

In de beantwoording van de inspraakreactie en de reactie op het haalbaarheidsverzoek is aangegeven dat de gewenste nevenactiviteit niet mogelijk is vanwege de afstandseisen uit de Wet geurhinder en veehouderij (Wgv). In de Wgv is een definitie opgenomen voor een geurgevoelig object. De gewenste nevenactiviteit voldoet niet aan deze bedrijfsactiviteit, omdat de nevenactiviteit hooguit 2 keer per week plaats vindt.

In de zienswijze worden enkele voorstellen gedaan voor het opnemen van de gewenste nevenactiviteit.

Antwoord

In het ontwerp bestemmingsplan heeft het perceel Reijerscop 5 onder andere de bestemming 'Bedrijf' met de gebiedsaanduiding 'overige zone- vrijkomende agrarische bebouwing'. Er is geen specifieke aanduiding voor bedrijf opgenomen voor dit perceel. In het ontwerpbestemmingsplan is gekozen om bedrijven in categorie 1 en 2 van de Staat van bedrijven niet meer specifieke te bestemmen. Hierdoor ontstaat er meer flexibiliteit.

In het ontwerp bestemmingsplan ligt op het perceel ook de gebiedsaanduiding 'overige zone- vrijkomende agrarische bebouwing'. In het ontwerpbestemmingsplan is een regeling opgenomen voor percelen met deze gebiedsaanduiding. In artikel 33.2 lid b is aangegeven welke gebruik van de bestaande gebouwen als ondergeschikte nevenactiviteit bij recht is toegestaan en in artikel 35.2 lid h is aangegeven welke gebruik van de bestaande gebouwen als ondergeschikte nevenactiviteit via een afwijking is toegestaan. Aan beide artikelen zijn voorwaarden verbonden.

Kleinschalige horecagelegenheid zoals een theeschenkerij of ontvangstruimte is een nevenactiviteit die via afwijking mogelijk is. Mits aan de gestelde voorwaarden wordt voldaan. .

Zo moet geparkeerd worden binnen het bestemmingsvlak op eigen terrein en mogen de omliggende agrarische bedrijven niet onevenredig in hun bedrijfsvoering belemmerd worden.

In het bestemmingsplan is, zoals hierboven beschreven, een mogelijkheid opgenomen om ondergeschikte nevenactiviteiten te ontplooiën op het perceel. De voorgestelde mogelijkheden komen overeen met de regeling zoals is opgenomen in artikel 35.3 lid h. Er is dus geen noodzaak om een extra regeling op te nemen specifiek voor dit perceel. Daarnaast biedt ook de regeling 'uitoefening van beroeps- en bedrijfsactiviteiten' voldoende mogelijkheden voor ondergeschikte nevenactiviteiten.

De gemeente staat niet negatief tegen over de gewenste ontwikkeling. De opgenomen regelingen in het ontwerpbestemmingsplan onderschrijven dit. Echter een belangrijk uitgangspunt voor nieuwe ontwikkelingen in het buitengebied is, naast het behoud van de aanwezige landschapswaarden dat agrarische bedrijven niet mogen worden belemmerd in hun bedrijfsvoering.

Het gebruik van een van de schuren t.b.v. kleinschalige horecagelegenheid is een nieuwe ontwikkeling. Zowel in het kader van de Wgv als in het kader van het bestemmingsplan. Deze

ontwikkeling is in strijd met het bestemmingsplan en alleen mogelijk via een afwijking. Beoordeeld moet worden of door de gewenste activiteit de omliggende agrarische activiteiten onevenredig worden belemmerd. Op minder dan 50 m van de schuur die de eigenaar wil gebruiken voor de gewenste nevenactiviteit ligt een agrarisch bedrijf. Dat betekent dat de activiteit die gaat plaatsvinden geen geurgevoelige activiteit mag zijn. In de Wgv is een definitie opgenomen van een geurgevoelig object. Op basis van deze definitie kan geen algemene lijn worden getrokken welke activiteiten geurgevoelig zijn en welke niet. Per ontwikkeling moet dit opnieuw beoordeeld worden m.b.v. de definitie en jurisprudentie.

De vraag is of kleinschalige horeca wel of niet geurgevoelig is. De definitie van een geurgevoelig object is niet abstract bepaald. Daarom gaan we vanuit ruimtelijke ordening uit van het maximaal gebruik van een gebouw voor een nevenactiviteit. Dit betekent dat de schuur 7 dagen in de week gebruikt mag worden voor kleinschalige horeca. In dat geval is de gewenste activiteit geurgevoelig.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 13; namens bewoner Reijerscop 34a

Reactie

- a. In de verbeelding wordt geen intensieve vorm van veehouderij aangegeven op mijn locatie. Echter hiervan is wel sprake gelet op de aard van de gebouwen en de geldige milieuvergunning (die recent verleend is). Verzocht wordt deze intensieve bestemming positief in de verbeelding op te nemen.
- b. De grootte van het bouwblok is juist. Echter de vorm zou beter kunnen. verzocht wordt om het bouwblok over te nemen zoals aangegeven in bijlage 1. Waardoor de oppervlakte gelijk blijft, het bouwvlak iets breder wordt en iets minder diep komt dit beter overeen met de aanwezige verhardingen en gebouwen.
- c. Ik heb grote bedenkingen wat betreft de nokrichting. Op mijn locatie staat de gebouwen grotendeels haaks op het verkavelingspatroon evenals evenwijdig aan het verkavelingspatroon. Bij eventuele nieuwbouw zou discussie kunnen ontstaan wat gewenst is. Met de inrichting van mijn bedrijf is altijd gekeken naar arbeid, efficiëntie en veiligheid. Dit zorgt dat je korte looplijnen en logische ingangen en uitgangen creëert. De in het verleden gebouwde gebouwen zijn altijd gebouwd met toestemming van de gemeente. Ik wil u dan ook vragen om specifiek voor locatie Reijerscop 34 alvast een uitzondering te maken (immers de bestaande gebouwen zijn strijdig op dit punt) en of de nokrichting eis er volledig uit te halen. Een wijzigingsbevoegdheid zoals in het plan is opgenomen brengt onnodige wederzijdse kosten met zich mee.
- d. Het is de gemeenteraad niet ontgaan dat de overheid landelijk (gemeentelijk) er naar streeft om de regeldruk te minimaliseren. Als de gemeente dit echt na streeft schrapt hij het artikel 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken' volledig. Mijn specifieke bedenkingen heb ik over het egaliseren van de bodem en het aanleggen van leidingen. Het bedoelde verbod geldt niet voor normaal onderhoud. Echter op een agrarisch bedrijf als de mijne gebeurd alleen maar normaal onderhoud aan de landerijen. Het lijkt mijn dan ook overbodig dit artikel op te nemen. Deze lijkt alleen maar tot onnodige discussie.
- e. In bijlage 6 / planMer wordt een ammoniakplafond opgelegd. Deze is voor mijn locatie nu juist. Echter op de veelal gebruikte referentiedatum van 7-12-2004 had mijn bedrijf een veel hogere ammoniak plafond. Namelijk 1764. Ik wil u daarom dan ook vragen om dit als plafond op mijn adres aan te passen. Want er mag een toename zijn van depositie met als referentie 7-12-2004 waardoor dit aantal juist is.

Antwoord

- a. Alleen agrarische bedrijven die in het huidige bestemmingsplan zijn aangemerkt als 'intensieve veehouderijen' en agrarische bedrijven die als hoofdtak intensieve veehouderij hebben, krijgen in het nieuwe bestemmingsplan de aanduiding 'intensieve veehouderij'. Nieuw vesting van intensieve veehouderij is niet mogelijk, ook niet wanneer er sprake is van volledige omschakeling van grondgebonden naar niet-grondgebonden. Deze vorm van agrarisch bedrijvigheid past niet in het karakteristieke landschap. Agrarische bedrijven die intensieve veehouderij als neventak hebben, krijgen deze aanduiding niet. Op basis van de oppervlakte die op het perceel Reijerscop 34a gebruikt wordt t.b.v.

- intensieve veehouderij is dit aan te merken als neventak. Daarom is er geen reden om een aanduiding 'intensieve veehouderij' op de verbeelding op te nemen.
- b. Vanuit de landschappelijke waarde 'openheid' is het niet wenselijk om agrarische bouwvlakken breder te maken. Omdat er reeds bebouwing ten oosten van het agrarische bouwperceel aanwezig is en de gewenste uitbreiding niet verder gaat dan de aanwezige bebouwing, wordt de openheid van de polder in deze situatie niet onevenredig aangetast. De oppervlakte van het agrarische bouwvlak blijft gelijk.
Door het wijzigen van de vorm van het agrarische bouwvlak komt alle bebouwing in het agrarische bouwvlak te liggen. Het bouwvlak wordt conform de zienswijze ingediend.
- c. In de polder Reijerscop komen onder andere de landschappelijke waarden 'openheid' en 'karakteristiek verkavelingspatroon' voor. Deze waarden zijn kenmerken voor de polder en zowel vanuit de gemeente als de provincie moeten deze waarden behouden blijven.
Door een regeling op te nemen dat de nokrichting van gebouwen evenwijdig moet zijn met het verkavelingspatroon, worden deze waarden beschermd. Er is een afwijking opgenomen voor het realiseren van een nokrichting haaks op het verkavelingspatroon indien is aangetoond dat dit noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering. Dit is een eenvoudige procedure
Binnen het agrarische bouwvlak van genoemd adres heeft een meerderheid van deze gebouwen een nokrichting die evenwijdig is aan het verkavelingspatroon. Er is dan ook geen reden om voor dit perceel een uitzondering te maken.
- d. De artikelen 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden' zijn opgenomen om bepaalde waarden in het gebied te beschermen. Dit zijn zowel zichtbare waarden (openheid en karakteristiek verkavelingspatroon) als waarden die niet zichtbaar zijn (bijvoorbeeld archeologie, bodemdaling). Er is geen omgevingsvergunning nodig indien het gaat om werken en werkzaamheden in het kader van normaal beheer en onderhoud. Wanneer het gaat om werken en werkzaamheden die niet vallen onder normaal beheer en onderhoud is wel een omgevingsvergunning nodig. Bijvoorbeeld bij het dempen van watergangen, waarna demping percelen ontstaan die breder zijn dan 110 meter is omgevingsvergunning plichtig. Omdat het dempen van de watergang het karakteristieke verkavelingspatroon kan aantasten.
- e. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de huidige situatie. De huidige situatie is vastgelegd in de meest recente milieuvergunning, milieumelding of Natuurvergunningwetvergunning. Op 29 maart 2012 is een omgevingsvergunning voor de activiteit milieu verleend. In deze vergunning is aangegeven welke en hoeveel dieren er op het perceel aanwezig mogen zijn. Op basis van deze vergunning is het emissieplafond 1321,3. Dit komt overeen met het in bijlage 6 van de regels opgenomen emissieplafond.

De zienswijze geeft wat betreft punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 14; bewoners Reijerscop 6 en 14a

Reactie

- a. Verzocht wordt om het bouwblok op Reijerscop 6 te verruimen in westelijke richting met maximaal 20 meter (zie tekening) i.v.m. uitbreiding van de bestaande melkveestal. Ter compensatie, een verkleining van het bouwblok aan de oostkant met 10 meter en een verkleining van het bouwblok op Reijerscop 14a met 1400 m². Het bouwblok wordt dus verkleind met minimaal 550 m². Het bouwblok op Reijerscop 6 wordt weliswaar vergroot, maar hier ligt ook de toekomst van ons bedrijf. Deze vergroting is meer dan noodzakelijk en zal ook nog efficiënt ingedeeld moeten worden, omdat deze nog maar slechts 0,8 ha is inclusief de woning. De provincie handhaaft al een bouwblok van 1,5 ha. Daarnaast is deze aanpassing ook gunstig ten behoeve van geurgevoelige locaties op Reijerscop 5 en Reijerscop 13.

- b. Per 1 januari 2015 hanteert de overheid een andere rekenmethode van 12,2 kg ammoniak per koe. Dus dan moet het emissieplafond per bedrijf naar evenredigheid worden verhoogd.

Antwoord

- a. De agrarische bouwvlakken Reijerscop 6 en 14a liggen in de polder Reijerscop. Deze polder wordt gekenmerkt door onder andere de landschappelijke waarden 'openheid' en 'karakteristiek verkavelingspatroon'. Deze waarden worden in zowel het huidige als in het nieuwe plan beschermd. De provincie heeft deze waarden aangemerkt als kernkwaliteiten. Door het agrarische bouwvlak op het perceel Reijerscop 6 circa 20 meter richting het westen te verbreden, worden beide waarden onevenredig aangetast. Op circa 5 meter van het huidige agrarische bouwvlak ligt een watergang. Deze watergang maakt onderdeel uit van het karakteristieke verkavelingspatroon. Indien het agrarische bouwvlak vergroot wordt, wordt deze sloot gedempt over een lengte van 35 meter. Ook wordt het doorzicht naar de polder minder wanneer het agrarische perceel wordt vergroot in de breedte. Ter compensatie wordt in de zienswijze voorgesteld om het agrarische bouwvlak van Reijerscop 14 te verkleinen. Het versmallen van het agrarische bouwvlak zorgt er voor dat het zicht op de polder op deze locatie beter wordt, maar deze verbetering weegt niet op tegen de aantasting t.h.v. Reijerscop 6.
- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt. Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt. Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast. Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 15; bewoners Utrechtsestraatweg 20

Reactie

- a. Verzocht wordt om het bestemmingsplan aan te passen voor wat betreft 2de in/uitritten per bedrijf. Dit i.v.m. de noodzaak van de agrarische bedrijfsvoering.
- b. Gesteld wordt dat het onderzoek naar archeologische waarden weinig zin heeft als er door de jaren heen verbouwd, gedempt, of opgehoogd is. En dat deze verstoorte invloed onnodige kosten met zich mee brengt. Verzocht wordt daar waar verstoring heeft plaatsgevonden of bij eerder gedaan archeologisch onderzoek in het verleden niet weer een onderzoek te starten bij bouw of verbouw op het zelfde erf.
- c. De kuilplaten die liggen binnen het bouwblok, maar staan niet op het bestemmingsplan.

Antwoord

- a. Het doel van het opnemen van een regeling m.b.t. tweede in- en uitritten komt doordat er steeds meer vraag is naar het realiseren van een extra inrit bij niet-agrarische functies in het buitengebied. Het realiseren van het extra inritten zorgt voor verrommeling van het buitengebied en tast de traditionele erfopzet aan. Veelal is het realiseren van een tweede inrit in strijd met het bestemmingsplan i.v.m. het gebruik. Voor bedrijven die werken met dieren, bijvoorbeeld agrarische bedrijven en veehandels-bedrijven, is vaak een tweede in- en uitrit gewenst. Dit in verband met het realiseren van een vuile en een schone weg. Om deze reden is een afwijking opgenomen om een tweede inrit mogelijk te maken, indien dit noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering.
- b. Bij het bepalen van de gebieden met de dubbelbestemming Waarde Archeologie is uitgegaan van de gemeentelijke archeologische beleidskaart. Gelet op de zorgvuldige en wetenschappelijke totstandkoming van de beleidskaart is de gemeente van mening dat de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen voldoende aannemelijk is gemaakt. De toekenning van een waarde of verwachtingswaarde voor archeologie is dan ook voldoende verantwoord vanuit de beleidskaart.
Als bij een aanvraag om omgevingsvergunning schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn, hoeft geen archeologisch onderzoek te worden uitgevoerd. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) die teweeg hebben gebracht. In geval van eerder uitgevoerd archeologisch onderzoek, dient een rapportage te worden overlegd waaruit blijkt dat er geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn en/of voorgenomen ingrepen geen schade toebrengen aan het bodemarchief.
- c. Bij het maken van de verbeelding wordt gebruikt gemaakt van de Grootschalige Basiskaart Nederland (GBKN). Op deze kaart staat de ondergrond. Het kan zijn dat niet alle bebouwing op de GBKN staat. De ondergrond is niet juridisch bindend. Dat niet alle bebouwing op de verbeelding is opgenomen, heeft dus geen gevolgen. Daarnaast is het niet mogelijk om bebouwing toe te voegen aan de GBKN.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 16; bewoners Breudijk 48a

Reactie

- a. Bij het vaststellen van het bestemmingsplan van 2003 is afgesproken met de gemeente dat mijn bouwblok kwam te liggen zoals in de milieuvergunning is vergund. Dit betekent dat mijn loonwerkzaamheden en de betreffende schuur positief zijn beoordeeld en daarmee vergund zijn. In de betreffende schuur staat in de plantekening de aanduiding 'L' ingetekend voor loonactiviteiten. Nu is deze aanduiding 'L' verdwenen. Graag de aanduiding 'L' terug zetten op de verbeelding.
- b. En de grens van mijn bouwblok loopt 4 meter van de achterzijde door mijn schuur. Graag de grens van het bouwblok opschuiven tot achter de schuur.

Antwoord

- a. De aanduiding 'L' in het huidige bestemmingsplan staat voor 'aanvullende toegestane functies: agrarisch loonwerkbedrijf'. Deze aanduiding is per abuis niet overgenomen in het bestemmingsplan. In het bestemmingsplan wordt de aanduiding '– agrarisch loonwerkbedrijf' opgenomen op de verbeelding voor de betreffende schuur.
- b. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast zodat alle bebouwing in het agrarische bouwvlak komt te liggen.

De zienswijze geeft wat betreft punt a en b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 17; bewoners Reijerscop 3

Reactie

- a. Graag het agrarisch bouwvlak uitbreiding, zodat de kuilplaten en erfverharding binnen het agrarische bouwvlak komen te liggen (zie kaart).
- b. De ammoniakemissie (emissiefactor per dier) is per 1 januari 2015 veranderd. Dit was 9,5 kg NH₃/ jaar per koe. Dat is nu tussen de 12 en 13 kg NH₃/jaar per koe. Vergund is een emissieplafond van 1070,4 kg NH₃/jaar. Door een hogere emissiefactor per dier kunnen we minder dieren gehouden worden. In de milieuvergunning is het aantal dieren vastgelegd en niet een emissieplafond.
- c. Is het emissieplafond overdraagbaar? Als een maatschap wordt aangegaan met Reijerscop 40, is het dan mogelijk om een deel van het emissieplafond over de dragen naar Reijerscop 3?
- d. Is het mogelijk om de nokhoogte van agrarische stallen te verhogen naar 12 meter?

Antwoord

- a. Een deel van de stal ligt buiten het agrarische bouwvlak. Het agrarische bouwvlak wordt conform de bijgevoegde tekening aangepast, zodat alle bebouwing binnen het agrarische bouwvlak komt te liggen.
- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.
Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast
Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.
- c. Het emissieplafond is niet overdraagbaar. Het emissieplafond is gekoppeld aan één agrarisch bouwvlak.
- d. De gemeente heeft de Agrarische beoordelingscommissie ('Abc') om advies gevraagd over onder andere de gewenste hoogte voor agrarische stallen. Binnen de maten die in het ontwerp-bestemmingsplan staan is een doelmatige stal te realiseren. De te realiseren bedrijfsomvang speelt hierbij wel een rol. Tot 150 koeien volstaat in principe een nokhoogte tot 10 meter en boven de 150 koeien volstaat een nokhoogte van 11 meter. Daarnaast zijn er voldoende agrarische stallen gerealiseerd met een nokhoogte van tussen de 10 en 11 meter.
De nokhoogte van een stal is mede afhankelijk van de breedte van een stal. Door het aanpassen van de breedte is een lagere nokhoogte mogelijk. Bij de afweging van de nokhoogte van stallen speelt niet alleen het belang van de agrarische sector, maar ook het landschappelijk belang. In de zienswijze van LTO is aangegeven dat voor circa 90 tot 95% van de stallen een nokhoogte van 11 meter voldoende is. Hierin voorziet het bestemmingsplan.

De zienswijze geeft voor wat betreft punt a aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 18; bewoners Wilhelminalaan 20

Reactie

Op 25 november 1998 hebben wij een perceel openbaar groen gekocht. Dit perceel ligt naast het perceel Wilhelminalaan 20 te Harmelen, vormende een ter plaatste aangeduid gedeelte ter grootte van ongeveer vierendertig centiare van het kadastrale perceel gemeente Harmelen sectie B nummer 3243. Wilt u in het bestemmingsplan deze wijziging aanpassen?

Antwoord

Zowel het perceel Wilhelminalaan 20 als het perceel ernaast liggen buiten het plangebied van het bestemmingsplan Buitengebied Harmelen. Deze percelen liggen in het bestemmingsplan kern Harmelen. Omdat de percelen niet in het plangebied liggen, is het niet mogelijk om de bestemming van het perceel naast Wilhelminalaan 20 te wijzigen.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 19; bewoners Groenendaal 5

Reactie

- a. De bebouwing is niet volledig en/of correct ingetekend op de plankaart, terwijl deze bebouwing toch al jaren aanwezig is (mestsilo, werktuigenberging, kuilplaten).
- b. Tot mijn verbazing is de aanwezigheid van een 2de bedrijfswoning niet meer aangegeven op de plankaart. Op de kaart van het vooroverleg was dit wel het geval. De beide woningen op het bedrijf staan er al minstens 75 jaar en zijn al die tijd en ook nu bewoond door familieleden die volledig werkzaam zijn of zijn geweest (pensioen) op het bedrijf.
- c. De toegekende archeologische waarde waar een groot deel van het bouwvlak onder valt is WR-A1. In de nota van beantwoording reacties inspraak en vooroverleg is aangegeven dat dit foutief is opgenomen en dat dit WR-A2 moet zijn. Op de huidige plankaart is dit niet aangepast.
- d. Het emissieplafond van het bedrijf is in het nieuwe plan vastgesteld op 631 kg NH₃/jaar (bijlage 6). Het bedrijf beschikt over een Natuurbeschermingsvergunning en mijn verzoek is om dit emissieplafond te corrigeren naar 894 kg NH₃/jaar conform de vergunning Natuurbeschermingswet 1998 verleend door de provincie op 22 augustus 2014.
- e. Telefonisch heeft de indiener van de zienswijze gevraagd of het mogelijk is om de 'Waarde – Ecologie' binnen het agrarische bouwvlak van de verbeelding te verwijderen

Antwoord

- a. Bij het maken van de verbeelding wordt gebruikt gemaakt van de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN). Op deze kaart staat de ondergrond. Het kan zijn dat niet alle bebouwing op de GBKN staat. De ondergrond is niet juridisch bindend. Dat niet alle bebouwing op de verbeelding is opgenomen, heeft dus geen gevolgen. Daarnaast is het niet mogelijk om bebouwing toe te voegen aan de GBKN.
- b. Op de verbeelding van het voorontwerp bestemmingsplan is per abuis twee bedrijfswoningen aangegeven. Dit komt voort uit het feit dat op de luchtfoto twee huisnummers op het perceel stonden. Uit de basisregistratie blijkt dat de woning op nr. 7 pas sinds december 2011 wordt bewoond en dat er in oktober 2011 een huisnummer is toegekend. Verder is er geen vergunning bekend voor een tweede woning op het perceel.
Het beleid van de gemeente en van de provincie is dat er geen extra woningen mogen worden gerealiseerd in het buitengebied. Een uitzondering hierop is de 'ruimte voor ruimte'-regeling. De huidige moderne bedrijfsvoering van agrarische bedrijven maakt de realisatie van een twee bedrijfswoning steeds minder noodzakelijk. Een terughoudend beleid met betrekking tot tweede bedrijfswoningen wordt ook ingegeven door het feit, dat in het verleden tweede bedrijfswoningen vaak zijn afgesplitst van het bedrijf en daardoor burgerwoningen zijn geworden. Uitgangspunt is daarom dat nieuwe tweede bedrijfswoningen niet zijn toegestaan.
- c. Op basis van de archeologische beleidskaart blijkt dat het perceel Groenendaal 5 deel uitmaakt van een historisch bewoningslint, waaraan een hoge archeologische verwachtingswaarde wordt toegekend. Dit zou op de bestemmingsplankaart overgenomen moeten zijn met de aanduiding WR-A2. Foutief is hier de WR-A1 opgenomen. De verbeelding wordt hierop aangepast.

- d. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
- Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.
- Voor het perceel Groenendaal 5 heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 894 kg, conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning.
- e. Het is niet mogelijk om de aanduiding ‘Waarde – Ecologie’ binnen het agrarische bouwvlak van de verbeelding te verwijderen. In de PRS/PRV is aangegeven welke bestemmingen een bestemmingsplan moet bevatten. De bestemming ‘Waarde – Ecologie’ komt onder andere overeen met de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) uit de PRS/PRV. Het is verplicht om de EHS op te nemen in bestemmingsplannen. De gemeente kan een verzoek bij de provincie indienen om de contouren van de EHS te wijzigen. Bij een volgende herziening van de PRV wordt beoordeeld door de provincie of de contour wordt aangepast. Zolang de contour in de PRV/PRS niet is aangepast, moet de huidige contour worden aangehouden. Dit betekent concreet dat de aanduiding ‘Waarde-Ecologie’ voor een deel binnen het agrarische bouwvlak blijft liggen. Echter dit heeft geen gevolgen voor de agrarische bedrijfsvoering, omdat deze kan worden voortgezet.

De zienswijze geeft voor wat betreft de punten c en d aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 20; bewoners Reijerscop 9b

Reactie

- a. Bouwblok perceel Reijerscop 8a is niet ingetekend?
- b. Voor locatie Reijerscop 9b is een bouwblok vergroting aangevraagd in de periode hiervoor en niet ingetekend.
- c. Niet eens met het ingesteld emissieplafond. Dit hoort volgens ons niet thuis in een bestemmingsplan.
- d. Niet eens met het benoemde emissieplafond voor het bedrijf op de locatie Reijerscop 9B.
- e. Op de plankaart is het naastgelegen perceel Reijerscop 10 ingetekend met een woonbestemming die onze mogelijke toekomstige beoogde bedrijfsvoering ernstig belemmert. Verzocht wordt om de bestemming zo vast te leggen dat het geen belemmering wordt voor toekomstige uitbreidingen van het agrarische bedrijf.

Antwoord

- a. In het ontwerpbestemmingsplan is een agrarisch bouwvlak opgenomen voor het perceel Reijerscop 8a.
- b. Gevraagd wordt om het agrarische bouwvlak aan de west-, oost en achterzijde uit te breiden. Het agrarische bouwvlak ligt in de polder Reijerscop. Deze polder wordt gekenmerkt door onder andere de landschappelijke waarden ‘openheid’ en ‘karakteristiek verkavelingspatroon’. Deze waarden worden in zowel het huidige als in het nieuwe plan beschermd. De provincie heeft deze waarden aangemerkt als kernkwaliteiten. Vanuit landschappelijk oogpunt is het niet mogelijk om agrarische bouwvlakken in de breedte uit te breiden, omdat hiermee de landschapswaarde ‘openheid’ onevenredig wordt aangetast.

Ten westen van het agrarische bouwvlak ligt op circa 50 meter het bestemmingsvlak wonen van het perceel Reijerscop 10. De afstand tussen een geurgevoelig object (bijvoorbeeld een woning van derden) en het emissiepunt van een agrarisch bedrijf dient minimaal 50 meter te bedragen. Om knelpunten in de toekomst te voorkomen wordt in het bestemmingsplan een afstand gehanteerd van 50 meter tussen bestemmingsvlakken en agrarische bouwvlakken. Dit betekent dat het niet mogelijk is om het agrarische bouwvlak richting het westen uit te breiden, omdat de afstand tussen het bestemmingsvlak 'Wonen' van Reijerscop 10 en het agrarisch bouwvlak van nr. 9b circa 50 meter bedraagt.

Uitbreiding van het agrarische bouwvlak aan de achterzijde en aan de oostzijde is in dit specifieke geval mogelijk, omdat de aanwezige landschapswaarden niet onevenredig worden aangetast. Het karakteristieke verkavelingspatroon blijft in tact en het zicht naar de polder blijft voldoende aanwezig tussen de nummers 9b en 8a. De totale oppervlakte van agrarische bouwvlak mag na uitbreiding niet meer bedragen dan 1,5 ha.

- c. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarisch bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.

- d. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of -melding, alsmede de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Reijerscop 9b heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond opgenomen van 1615kg NH3 per jaar. Dit is conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning. Bijlage 6 hoeft dus niet te worden aangepast.

- e. Op 21 september 2009 is de bestemming van het perceel Reijerscop 10 gewijzigd van 'Agrarisch gebied met landschapswaarden' naar 'Wonen'. Dit is gebeurd via een wijzigingsplan. Dit wijzigingsplan is onherroepelijk. Hierdoor is het niet meer mogelijk om een zienswijze in te dienen tegen dit besluit.

De Milieudienst Noord-West Utrecht is destijds om advies gevraagd. Zij heeft geadviseerd: 'Het slopen van de bedrijfsgebouwen op de Reijerscop 10 en de agrarische functie wijzigen in burgerbewoning is -voor zover de afstand van de grens van de bouwblokken van Reijerscop 9b en 11 tot aan de woning ten minste 50 meter bedragen- geen probleem voor de omliggende agrarische bedrijven.'. De afstand tussen het bestemmingsvlak 'Wonen' van Reijerscop 10 ligt op 50 meter van het agrarisch bouwvlak van Reijerscop 9b. Op het moment van het besluit om de bestemming te wijzigen was er geen belemmering voor omliggende agrarische bedrijven.

De zienswijze geeft voor wat betreft punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 21; bewoners Gerverscop 22

Reactie

- a. Aan het bedrijf, gevestigd op Gerverscop 22 is een ammoniak emissieplafond toegewezen. Er loopt echter op het moment van het ter inzage leggen van het voorliggende bestemmingsplan bij de provincie een vergunningsaanvraag in het kader van de natuurbeschermingswet. Deze kan van invloed zijn op de hoogte van het vast te stellen ammoniak emissieplafond. Daarom verzoek ik u het in het bestemmingsplan genoemde emissieplafond nog niet als definitief op te nemen.
- b. Per 1-1-2015 zijn veranderde normen van kracht geworden over de (vermeende) NH3 uitstoot per koe. Deze zijn op te vragen bij het Ministerie van Economische zaken. Deze nieuwe normen kunnen van invloed zijn op de hoogte van het vast te stellen Ammoniak emissieplafond. Ik

- verzoek u in uw ammoniak emissie berekening rekening te houden met deze NH₃ uitstoot per koe.
- c. Op het gebied van Ammoniak emissie heeft de provincie ook richtlijnen en normen. De Programmatische Aanpak Stikstof (PAS) die van kracht wordt eveneens. Ik verzoek u uw Ammoniak emissienorm af te stemmen op die van provincie en PAS, om ongewenste emissies hierin te voorkomen.
  - d. De door u voor archeologisch onderzoek in aanmerking komende percelen grond, behorend bij het bedrijf gevestigd op Gerverscop 22, zijn in het verleden door allerlei bewerkingen tot op de door u bepaalde diepte dermate verstoord dat het niet in de lijn der verwachting ligt dat archeologische vondsten gedaan zullen worden. Verzocht wordt om alle percelen behorend bij de melkveehouderij gevestigd op Gerverscop 22, die zijn aangewezen om voor aanvang van bouwactiviteiten verplicht archeologisch onderzoek op uit te voeren uit het bestemmingsplan te schrappen als zijnde (mogelijk) archeologisch waardevol.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden
Het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de huidige situatie. De huidige situatie is vastgelegd in de meest recente milieuvergunning, milieumelding of Natuurvergunningvergunning. Op 23 juni 2014 is een Natuurbeschermingswet vergunning aangevraagd. Deze is nog niet verleend. Daarom is op basis van de milieumelding het emissieplafond vastgesteld op 857,98 kg. In artikel 3.5 is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om af te wijken (onder voorwaarden) van het emissieplafond.
- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de geldende vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.
Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.
Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.
- c. Bij de vaststelling van het bestemmingsplan dient de gemeente een eigen afweging te maken. In de ontwerp-PAS wordt de individuele vergunningverlening geregeld, maar niet de consequenties daarvan voor bestemmingsplannen. De ontwerp-PAS lost namelijk het probleem niet op dat het bestemmingsplan de zekerheid moet bieden dat er geen negatieve effecten zijn in natura 2000-gebieden.
- d. De verwachting op het aantreffen van archeologische resten op Gerverscop 22 is, volgens de archeologische beleidskaart laag. De vrijstelling in de planregels is gebaseerd op deze lage

verwachting. De mededeling dat er geen verwachting is voor het aantreffen van archeologische resten gaat niet vergezeld van verifieerbaar bewijs. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie van de bedoelde percelen af te halen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend. Hieruit moet voldoende blijken dat archeologische resten niet (meer) aanwezig zijn. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) die teweeg hebben gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 22; bewoners Gerverscop 19

Reactie

Bijgaand de zienswijze van LTO Noord. Als aanvulling op deze zienswijze heb ik nog de volgende opmerkingen:

- a. Emissieplafond moet verhoogd worden naar minimaal de RAV-normen voor 2015. Dit omdat de normen verhoogd zijn van 9,5 kg per melkkoe naar 12,3 kg bij beweiden per melkkoe en het jongvee mogelijk ook verhoogd is.
- b. Beter is om het hele ammoniakverhaal te koppelen aan de NB-vergunning om zodoende voor de toekomst dubbel werk uit te sluiten met betrekking tot uitbreidingvergunningen.
- c. Op het perceel Gerverscop 19 zijn geen archeologische waarden aanwezig. In het verleden zijn er al zoveel graafwerkzaamheden verricht voor leidingen, funderingen en kelders. Verder wordt het bouwblok regelmatig opgehoogd in verband met verzakkingen.
- d. Kavelpaden en erfverhardingen moeten worden uitgezonderd van vergunningsplicht.

Antwoord

- a. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.
Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.
- b. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. De vraag is alleen of het mogelijk is om een regeling op te nemen in het bestemmingsplan ten aanzien van depositie. In het kader van bestemmingsplannen buitengebied zijn hiertoe allerlei vormen van regeling gehanteerd. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State erg kritisch is op regelingen waarin als voorwaarde geldt 'geen toename depositie'. Tevens mag niet verwezen worden naar een nog te verkrijgen Nb-vergunning. In de regeling mag zelfs niet verwezen worden naar deze vergunning. De Raad van State heeft aangegeven dat het afgeven van een Nb-vergunning een bevoegdheid is van de provincie en niet van de gemeente. Het koppelen van de regeling met een NB-vergunning is daardoor niet mogelijk.

- c. De mededeling dat er geen verwachting bestaat op het aantreffen van archeologische resten gaat niet vergezeld van verifieerbaar bewijs. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) die teweeg hebben gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord
- d. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast. De oppervlakte verharding wordt in alle artikelen met betrekking tot vergunningsplichtige werkzaamheden aangepast tot 200 m2 per geval. Daarbij worden kavelpaden uitgezonderd.

De zienswijze geeft wat betreft punt d aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 23; bewoners Reijerscop 12

Reactie

- a. Voor het perceel Reijerscop 12 op te nemen en te vergunnen als paardenpension, paardenmanege en -houderij, welke al tientallen jaren in bedrijf is.
- b. Het bouwperceel vergroten tot circa 1,5 hectare tot het gedeelte van voorste rijbak (welke in het bouwperceel dient te vallen zoals van ouds bij aanleg de rijbak was) en achterzijde vergroten.
- c. Het opnemen van wijzigings- en vrijstellingsbevoegdheid van twee wooneenheden in hoofdgebouw en cultuurhistorisch bijgebouw.
- d. Het overzetten van iv van de bestaande milieu- en bestemmingsvergunning op de nieuwe bestemmingsplan vergunningen. (beschikking Raad van State in vergunningverlening?)
- e. Het overzetten van de S vergunning voor het stalling en parkeren van paardentrailers, caravans.

Antwoord

- a. Op het perceel Reijerscop 12 ligt de bestemming 'Agrarisch met waarden', de dubbelbestemmingen 'waarde – Openheid', 'waarde – Karakteristiek verkavelingspatroon' en 'Waarde – Archeologie 2', een bouwaanduiding 'specifieke bouwaanduiding – karakteristiek hoofdgebouw' en de functieaanduiding 'paardenhouderij'. Percelen met de functieaanduiding 'paardenhouderij' is een paardenhouderij toegestaan die is gericht op het africhten en trainen van paarden, het bieden van stalruimte voor paarden, het geven van instructie aan derden, het trainen van paarden en uitbrengen in de sport, verhuur van diensten met behulp van paarden, de in-en verkoop van paarden, menhal en wedstrijden ten behoeve van de hippische sport. De activiteiten die nu op het perceel plaatsvinden, passen in deze bestemming. Het is dus niet noodzakelijk om de bestemming aan te passen.
- b. Het agrarische bouwvlak in het nieuwe bestemmingsplan is identiek aan het agrarische bouwvlak in het huidige plan. De paardenbakken liggen dus van oudsher al buiten het agrarische bouwvlak. Het is niet wenselijk om het agrarische bouwvlak aan de voorzijde te vergroten, omdat hierdoor verrommeling ontstaat van het voorerf. Daarnaast laat het bestemmingsplan 1 paardenbak buiten het agrarische bouwvlak toe.
Aan de achterzijde van het agrarische bouwvlak is voldoende ruimte aanwezig. De noodzaak van de uitbreiding van het bouwvlak is niet aangetoond.
- c. In het bestemmingsplan is al een afwijkingsmogelijkheid opgenomen voor het realiseren van meerdere wooneenheden in een karakteristiek hoofdgebouw (artikel 35.2 onder d). In artikel 35.2 onder e is een afwijking opgenomen voor het realiseren voor een wooneenheid in een cultuurhistorisch waardevol bijgebouw.
- d. Op 14 september 2004 is een milieuvergunning verleend voor het oprichten en in werking hebben van een inrichting voor het houden van vleesvarkens, fokpaarden en pony's en fokschapen. Een milieuvergunning vervalt voor een inrichting, indien niet binnen 3 jaar nadat de milieuvergunning onherroepelijk is geworden, is voltooid en in werking is gebracht. Tijdens een controle in 2007 is geconstateerd dat de milieuvergunning niet is voltooid en in werking is gebracht. De bouwvergunning voor de varkensstal en de werktuigenberging/jongvee is niet verleend. De milieuvergunning is komen te vervallen.
Tevens is tijdens het bezoek geconstateerd dat er circa 25 pensionpaarden en 50 schapen op het perceel worden gehouden. Destijds aangegeven dat uw bedrijf valt onder de werkingssfeer van het Besluit landbouw milieubeheer vanwege de gehouden dieren.

Op het perceel is geen milieuvergunning aanwezig voor het houden van intensieve veeteelt. Er is al jaren een paardenhouderij aanwezig. De aanduiding 'intensieve veehouderij' wordt alleen toegekend aan agrarische percelen waar intensieve veehouderij de hoofdtak is. Op het perceel Reijerscop 12 is geen intensieve veehouderij als hoofdtak aanwezig. Er is geen aanleiding om de aanduiding 'intensieve veehouderij' voor dit perceel te handhaven.

- e. Op het perceel is in het huidige plan geen aanvullende toegestane functie in de vorm van caravanstalling (aanduiding 's') opgenomen. Ook is geen ontheffing verleend voor een dergelijke activiteit. Het is dus niet mogelijk om de aanduiding 's' over te zetten. Daarnaast worden in het nieuwe bestemmingsplan geen nieuwe ontwikkelingen meegenomen. De bestaande gebouwen mogen gebruikt worden voor andere gebruik als ondergeschikte nevenactiviteit. In artikel 4.1 sub I is aangegeven welk ander gebruik is toegestaan als zodanig. Opslag en stalling van niet-milieugevaarlijke, niet-agrarische goederen die geen risico's voor de omgeving opleveren is één van de mogelijkheden. Hieronder valt ook het stallen van caravans.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 24; bewoners Cattenbroekerdijk 18

Reactie

Op het perceel Cattenbroekerdijk 18 ligt een archeologische code WR-A1. Dit is vreemd, want er is hier helemaal geen reden voor. Bijna alle andere agrarische bedrijven hebben WR-A2. Ik ga ervan uit dat dit bij mijn bedrijf op een misverstand berust en verzocht wordt om op mijn bedrijf code WR-A2 te noteren.

Antwoord

Op basis van deze beleidskaart blijkt dat Cattenbroekerdijk 18 deel uit maakt van een historisch bewoningslint. Dit bewoningslint behoort derhalve op de bestemmingsplankaart een WR-A2 te hebben. Foutief is hier de WR-A1 opgenomen. De verbeelding wordt op dit punt aangepast.

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 25; bewoners Utrechtsestraatweg 22

Reactie

- a. Verzocht wordt om het bouwblok aan te passen.
- b. In 1990 is de bocht van de Utrechtsestraatweg (N198) verlegd richting het perceel Utrechtsestraatweg 22 (richting het Zuiden) waardoor er toen meerdere sloten dicht zijn gereden en het perceel aanzienlijk is opgehoogd. Veel nutsleidingen zijn verlegd en de ontwatering is opgelost door intensief te draineren. Hierdoor zijn de grondlagen ten westen van het bouwblok dermate verstoord waardoor archeologisch onderzoek geen zin zal hebben. Verzocht wordt om de archeologische kaarten aan te passen.
- c. Ten aanzien van het opgenomen ammoniakplafond tekenen wij bezwaar aan omdat volgens ons een ammoniakplafond per bedrijf niet in het bestemmingsplan thuis hoort, maar bij de provincie. Daarnaast willen wij melden dat de waarden van 698 kg NH₃/jaar als emissieplafond voor ons bedrijf niet correct weergegeven is in bijlage 6. Wij zouden dit graag aangepast willen hebben in de fysieke stalcapaciteit, te weten: 82 melkkoeien en 48 stuks jongvee. Dit is totaal 966,2 kg NH₃/jaar

Antwoord

- a. Het agrarische bouwvlak ligt in de polder Bijleveld. Deze polder wordt gekenmerkt door onder andere de landschappelijke waarden 'openheid' en 'karakteristiek verkavelingspatroon'. Deze waarden worden in zowel het huidige als in het nieuwe plan beschermd. De provincie heeft deze waarden aangemerkt als kernkwaliteiten. Door het agrarische bouwvlak op het perceel richting het westen te verbreden, wordt met name de waarde 'openheid' onevenredig aangetast. Binnen het agrarische bouwvlak is voldoende

- ruimte om bebouwing te realiseren. Er is onvoldoende aangetoond dat het niet mogelijk is om het agrarische bouwvlak achter de bestaande gebouwen te gebruiken.
- b. Roering van gronden betekent niet automatisch dat nergens op de percelen archeologische waarden kunnen worden verwacht. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn direct onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Een verzoek tot het wijzigen van de dubbelbestemming Waarde-Archeologie moet schriftelijk onderbouwd worden met bewijsstukken waaruit onomstotelijk blijkt dat archeologische resten niet (meer) aanwezig zijn. Duidelijk moet zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) die teweeg hebben gebracht. Voor het bedoelde perceel is een dergelijk bewijs bij de gemeente niet bekend. Aangezien een onderbouwing ontbreekt is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.
  - c. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden ook aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Utrechtsestraat 22 heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de milieumelding. Dit komt neer op een emissieplafond van 966,2. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 698 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

De zienswijze geeft wat betreft punt c aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 26; bewoners Reijerscop 9B

Deze zienswijze komt overeen met zienswijze 20. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 20.

Zienswijze 27; bewoners Reijerscop 15

Reactie

- a. Het bestemmingsplan zou conserverend van aard zijn. Er is echter veel nieuw beleid opgenomen en wij vinden dit misleidend. Ook zijn er vele omissies van het voorontwerp blijven staan in het ontwerp. Het plan bevat een grote toename van de regeldruk voor burgers en bedrijven, terwijl de noodzaak daarvoor niet is aangetoond.
- b. Per bedrijf mag 1 inrit aanwezig zijn. We hebben reeds meerdere inritten voor het principe schone- en vuile weg. De regels hierover zijn niet duidelijk en verzoeken U deze te verwijderen.
- c. Over de nokrichting merken we op dat enkele gebouwen reeds dwars op de verkavelingsrichting staan, destijds op verzoek van de welstandscommissie (waarvan 1 met zonnepanelen). We zien het nut van die regel niet in. Er zijn regels opgenomen over serreboogstallen. We vragen ons af wat het nut van die regels zijn omdat het reeds in de welstandsnota is geregeld door de Raad.
- d. Herbouw bedrijfswoningen groter dan 600 m³. Is onduidelijk geformuleerd, behoort in art 3 en 4 benoemd te worden. De Raad v. State maakte bij het vorige plan geen onderscheid tussen gewone en karakteristieke woningen, bovendien kan het College woningen anders bestemmen.
- e. Door diverse werkzaamheden die in het verleden zijn uitgevoerd (dempen van sloten, rooien van bomen, ontgronding, ophogen van gronden, aanleggen van diverse kabels en leidingen, etc.) zijn

- er geen archeologische waarden meer te vinden. Verzoeken de dubbelbestemming archeologie te verwijderen.
- f. Ook de kaart van IKAW en AMK bevestigen geen archeologische waarden. Uw archeologische beleidskaart van Vestigia nummer V 670 is niet gebaseerd op onderzoek in het veld naar waarden en grootschalige verstoringen in de bodem ondanks ons verzoek daartoe. In de nota van beantwoording zegt U dat er een vrijstellingsregeling in het plan is toegevoegd. Daarmee misleidt U de bewoners, want deze geldt niet voor de linten en lineaire elementen.
  - g. De Gemeente Utrecht heeft onlangs het bestemmingsplan Buitengebied voor Reijerscop De Meern vastgesteld en voor de gronden en linten geen enkele archeologische waarden opgenomen. Dit bevestigt dat het beleid van de Gemeente Woerden is gebaseerd op willekeur. De Gemeente Lopik heeft voor de komgebieden alleen een onderzoekplicht opgenomen voor Mer-plichtige activiteiten. Zo kan het ook. Verzoeken de waarden eensluitend te maken met het aangrenzende Reijerscop.
  - h. Een machine uit ons werktuigenpark is een wentelploeg, die jaarlijks meerdere keren wordt gebruikt. U kunt toch niet vol blijven houden dat scheuren en ploegen geen normaal beheer is. Mocht U er een foto van willen, of willen zien, dan horen we het graag.
  - i. Omdat vergraven, ophogen, egaliseren, aanleg leidingen/drainage, graven, dempen, baggeren van watergangen/greppels, bebossen en rooien van beplantingen, altijd hebben plaats gevonden, bevestigt U dat er geen waarden aanwezig kunnen zijn. Voor dempingen was in het oude plan opgenomen dat het niet geldt voor zover percelen niet breder worden dan 110 meter. Bij het voorontwerp hebben we al gevraagd dit weer op te nemen maar is door U genegeerd. Wij verzoeken U dat weer in het plan op te nemen.
  - j. Het aanleggen, verbreden en verharderen van wegen als mede aan leggen van oppervlakteverhardingen groter dan 200 m² en in art 28 100 m² zou vergunning plichtig worden. In het oude plan was dit niet van toepassing voor kavelpaden. Omdat dit normaal beheer is verzoeken we U dit weer op te nemen in de betreffende artikelen.
  - k. Nieuwe natuur/ecologische hoofdstructuur. Avontuurnatuur, de kievit, kortjakse pad, etc. zijn nieuwe natuur. In het oude plan was opgenomen dat bij de wijziging bevoegdheid voor nieuwe natuur dit geen gevolgen mag hebben voor de agrarische bestemmingen. Derhalve is het niet juist dat nieuwe natuur in o.a. de Mer wordt genoemd, als factor wordt genoemd om rekening mee te houden. Als het zo moet zal in het vervolg veel bezwaren te verwachten zijn als de wijziging bevoegdheid wordt toegepast. We kunnen niet instemmen met de wijzigingsbevoegdheid omdat er geen financiële zekerheid is en verzoeken nieuwe natuur te regelen met een nieuw bestemmingsplan als het zich voor doet. We verzoeken U zich aan de beleidsafspraken uit het verleden te houden.
  - l. Emissieplafond. Verzoeken U de nieuwe RAV normen van 2015 bij de berekening van het emissieplafond te hanteren.
  - m. Boringsvrije zone. U heeft allemaal onzin opgeschreven waar de boringsvrije zone aan zou moeten voldoen. In de Provinciale Milieu Verordening staat dat werkzaamheden dieper dan 40 meter door de provincie getoetst moeten worden. We verzoeken het artikel in overeenstemming te brengen met de PMV.
  - n. We merken nog op dat voor verdere onderbouwning van onze zienswijze we ons aansluiten bij de Lto-zienswijze voor zover van toepassing.
  - o. Tot slot. Gezien de vele omissies in het plan met name de werken met omgevingsvergunning die normaal beheer betreffen, zullen we ons er niet aanhouden. Mocht de Gemeente het willen afdwingen met handhavingsbeleid beschouwen we de gevolgen daarvan als planschade.

Antwoord

- a. Het doel is om een conserverend bestemmingsplan op te stellen. Waar mogelijk zijn de regels flexibeler geworden. Aan de andere kant zijn er ook regels bijgekomen. Dit zijn veelal regels die van hogere overheden worden opgelegd. De provincie heeft in de PRV aangegeven welke bestemmingen en regels opgenomen moeten worden in het bestemmingsplan. Geprobeerd is om een regeling op te nemen die voldoet aan de eisen die de provincie stelt en die niet voor een al te grote verzwarende voor de bewoners en gebruikers van het plangebied leidt. Daarnaast is het juist dat niet alle omissies uit het voorontwerp zijn aangepast. Dit wordt als nog gedaan.
- b. Het doel van het opnemen van een regeling m.b.t. tweede in- en uitritten komt voort uit het feit dat er steeds meer vraag is naar een extra inrit bij niet-agrarische functies in het buitengebied. Het realiseren van extra inritten zorgt voor verrommeling van het buitengebied en tast de traditionele erfopzet aan. Veelal is het realiseren van een tweede inrit in strijd met het bestemmingsplan i.v.m. het gebruik. Voor bedrijven die werken met dieren, bijvoorbeeld

agrarische bedrijven en veehandels-bedrijven, is vaak een tweede in- en uitrit gewenst. Dit in verband met het realiseren van een vuile en een schone weg. Om deze reden is een afwijking opgenomen om een tweede inrit mogelijk te maken, indien dit noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering.

- c. Het buitengebied van Harmelen wordt gekenmerkt door de openheid en het karakteristiek verkavelingspatroon. Deze twee landschapswaarden zijn zeer waardevol en de gemeente wil deze waarden in stand laten. Door de schaalvergroting in de landbouw worden agrarische stallen breder en langer. Deze grotere stallen passen vaak niet binnen een agrarisch bouwvlak. Deze stallen zorgen er voor dat de openheid wordt aangetast. Daarnaast benadrukt een nokrichting evenwijdig aan het verkavelingspatroon het karakteristieke verkavelingspatroon. Daarnaast is de nokrichting een ruimtelijk aspect dat in een bestemmingplan wordt geregeld en hoort niet zozeer thuis in een welstandsnota.
- d. Op dit punt is het ontwerpbestemmingsplan niet goed aangepast. Per abuis is het oude artikel in de regels blijven staan. In de regels wordt een artikel opgenomen of aangepast dat het mogelijk maakt om bedrijfswoningen die groter zijn dan 600 m³ te herbouwen, maar niet te vergroten, mits deze met een vergunning zijn gerealiseerd.
- e. Aangegeven wordt dat er door allerlei verstoringen geen sprake meer kan zijn van een verwachting op archeologische resten binnen het perceel Reijerscop 15. Hiertoe is een tekening aangeleverd met de vermeende ligging van kabels en leidingen. Daarnaast is aangegeven dat de historische bebouwing is gesloopt. Ter onderbouwing hiervan is een historische kaart (het kadastrale minuutplan 1811-1832) meegeleverd en een luchtfoto van de huidige situatie. Allereerst dateert het ontginningslint van de Reijerscop van voor de 19de eeuw. Dit betekent dat ook archeologische resten van voor deze periode aanwezig kunnen zijn. Daarnaast betekent de aanwezigheid van bodemverstoring niet hetzelfde als de afwezigheid van archeologische waarden. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn direct onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Hiervan zijn verschillende voorbeelden bekend. Ondanks het feit dat de dataset gedeeltelijk verstoord is, is deze nog goed te interpreteren en leiden de onderzoeksresultaten tot kenniswinst.

Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) die teweeg hebben gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.

Bij de zienswijze is een artikel meegestuurd over de inundatie van de polder Reijerscop. Het is bij de gemeente bekend dat de polder tijdens de Tweede Wereldoorlog geïnundeerd is. Echter, wij hebben geen aanwijzingen dat deze relatief geringe laag water op het maaiveld schade heeft toegebracht aan het bodemarchief in de ondergrond. Uit archeologisch onderzoek van in de Tweede Wereldoorlog geïnundeerde gebieden op Walcheren (Zeeland) en tijdens de St. Elisabethvloed van 1421 in de Biesbosch overspoelde gebieden is gebleken dat de met de inundatie meegespoelde sedimenten juist archeologische resten hebben afgedekt en hiermee geconserveerd.

Ook wordt aangegeven dat archeologische waarden verstoord kunnen zijn door bomgaten en de aanleg van een (schijn)vliegveld. Eventuele bomgaten zijn lokaal en daardoor kan niet per definitie worden gesteld dat er geen sprake meer is van archeologische (verwachtings)-waarden binnen het plangebied. Ook de aanleg van een schijnvliegveld in de polder heeft hooguit plaatselijk gezorgd voor verstoringen.

In de zienswijze wordt aangegeven dat de aanwezigheid van een bunker in de polder geldt als verifieerbaar bewijs. De bunker geeft aan dat mogelijk activiteiten hebben plaatsgehad in de Tweede Wereldoorlog, maar geeft niet aan dat binnen het gebied geen archeologische waarden meer kunnen worden aangetroffen. Indien met schriftelijke bronnen kan worden aangetoond dat binnen uw plangebied sprake is van verstoringen van na de Tweede Wereldoorlog kan de dubbelbestemming Waarde-Archeologie worden verwijderd.

Verder wordt aangegeven dat de aanwezigheid van een toemaakdek ertoe leidt dat archeologische waarden niet te traceren zijn. Deze aanname is niet juist. Met behulp van archeologisch boor- en of proefsleuvenonderzoek kunnen archeologische resten opgespoord worden. Bovendien is bekend dat het toemaakdek archeologische resten afdekt en als een 'deken' de archeologische resten beschermt.

- f. Aangegeven wordt dat de AMK en IKAW geen archeologische waarden bevestigen. De AMK geeft de archeologische monumententerreinen aan. De IKAW is beperkt voorspellend voor de

periode vanaf de middeleeuwen, zoals ook wordt aangegeven door de opstellers van de kaart. Vanwege het beperkte karakter van beide bronnen heeft de opsteller van de archeologische beleidskaart meerdere bronnen geraadpleegd, waaronder grootschalige verstoringen. Gelet op de totstandkoming van de beleidskaart en het rapport en de bronnen die daarbij zijn geraadpleegd is de gemeente van mening dat de mogelijke aanwezigheid van archeologische sporen in dit geval voldoende aannemelijk is gemaakt en aldus de gebieden op juiste gronden een waarde of verwachtingswaarde toegekend hebben gekregen.

Gesteld wordt dat de beleidskaart niet is gebaseerd op onderzoek in het veld. Deze veronderstelling is niet correct. Vestigia heeft zelf geen archeologisch veldonderzoek verricht, maar heeft bijvoorbeeld wel de onderzoeksresultaten van geologische en archeologische (veld)onderzoeken geraadpleegd en grootschalige verstoringen geïnventariseerd. Het detailniveau van de in kaart gebrachte verstoringen reikt niet tot aan individuele percelen. Dergelijk onderzoek is te omvangrijk en kostbaar voor de gemeente. Daarom is in de planregels opgenomen dat indien door middel van schriftelijke bronnen kan worden aangetoond dat sprake is van verstoring archeologisch onderzoek niet noodzakelijk is.

Verder wordt in de zienswijze aangegeven dat de opgenomen vrijstellingsregel een misleiding vormt voor de bewoners, omdat deze niet geldt voor linten en lineaire elementen. Het klopt dat de vrijstelling onder voorwaarden geldt. Op inhoudelijke gronden is bepaald dat een vrijstelling tot 2.500 m² op de historische linten en voor lineaire ingrepen afbreuk doet aan de archeologische resten en daarmee niet conform de intentie van de Monumentenwet is.

De Raad heeft echter bij het vaststellen van het archeologisch beleid gehoor gegeven aan de op economische motieven geuite bezwaren van LTO-Noord ten aanzien van de vrijstellingsondergrens op de ontginningslinten. Door de Raad is besloten de oppervlakteondergrens te verruimen van 100 m² naar 500 m². Ook het normaal beheer en onderhoud is vrijgesteld van archeologisch onderzoek. Concreet komt archeologisch onderzoek op de ontginningslinten, net als bij de overige waarden- en verwachtingszones binnen de gemeente, over het algemeen pas in beeld bij de realisatie van nieuwe gebouwen en werkzaamheden die niet binnen de vigerende bestemming passen.

- g. Het beleid van Woerden is, zoals hierboven is aangegeven, gebaseerd op uitvoerig archeologisch onderzoek uitgevoerd door Vestigia. De dubbelbestemmingen Waarde Archeologie zijn op basis van dit onderzoek toegekend. Elke gemeente heeft daarnaast, op basis van de Monumentenwet 1988, de mogelijkheid het archeologiebeleid naar eigen inzichten in te vullen. Het kan zijn dat het beleid van een van de buurgemeenten van Woerden een ander beleid heeft dan de gemeente Woerden.
- h. Scheuren en ploegen vindt met name plaats op agrarische gronden buiten agrarische bouwvlakken. Op het merendeel van deze gronden ligt de dubbelbestemming 'Waarde – Archeologie 3'. Op deze gronden is een omgevingsvergunning pas nodig indien de werken en werkzaamheden plaats vinden op een grotere diepte dan 1 meter én de oppervlakte meer bedraagt dan 10.000 m². In een aantal delen van het buitengebied gelden strengere eisen. Dit heeft te maken dat in deze gebieden bepaalde waarden beschermd moten worden. Bijvoorbeeld aardkundige waarden, Ecologische waarden en milieuwaarden.
- i. In het huidige plan is pas een omgevingsvergunning nodig bij het dempen van sloten voor zover na demping percelen ontstaan die breder zijn dan 110 meter. Dit heeft te maken met het beschermen van het karakteristieke verkavelingspatroon en staat los van het beschermen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het artikel 28 (waarde – karakteristiek verkavelingspatroon) wordt aangepast.
- j. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast. De oppervlakte verharding wordt in alle artikelen met betrekking tot vergunningsplichtige werkzaamheden aangepast tot 200 m² per geval. Daarbij worden kavelpaden uitgezonderd.
- k. In het planMER zijn de effecten op de milieuaspecten beschreven. Ook de effecten op nieuwe natuurgebieden wordt daarbij betrokken. Deze milieueffecten moet de gemeenteraad meenemen bij haar afweging om het bestemmingsplan vast te stellen. Het gaat uiteindelijk om de regels in het bestemmingsplan zelf. In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor het realiseren van nieuwe natuur en voor het realiseren van de EHS. In beide wijzigingsbevoegdheden wordt de voorwaarde opgenomen dat de gewenste ontwikkeling financieel uitvoerbaar moet zijn.
- l. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft

besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt..

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- m. Artikel 34.2. Milieuzone-boringsvrije zone wordt in overeenstemming gebracht met de Provinciale Milieuverordening (PMV).
- n. We nemen dit punt van zienswijze als kennisgeving aan. Voor de beantwoording van de zienswijze van LTO wordt verwezen naar zienswijze 29.
- o. In het ontwerpplan zitten nog een aantal omissies die zoveel mogelijk worden meegenomen bij de vaststelling van het bestemmingsplan.

Werken en werkzaamheden die onder normaal beheer en onderhoud vallen zijn niet vergunningsplichtig. In artikel 1 is aangegeven wat onder normaal beheer en onderhoud valt. Als werken en werkzaamheden aan die definitie voldoet, is er geen omgevingsvergunning nodig.

De zienswijze geeft wat betreft de punten , b, d, i, j, k en m aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 28; bewoners Reijerscop 1

Reactie

- a. Wij hebben bezwaren tegen de woonbestemming op het adres Reijerscop 1. Om de 15 ha landbouwgrond en gebouwen en toebehoren optimaal te kunnen gebruiken, verzoeken wij u de agrarische bestemming met bouwperceel zoals opgenomen in het voorontwerp bestemmingsplan ook op de plankaart van het bestemmingsplan op te nemen.
- b. Tevens het bijbehorende emissieplafond toe te wijzen en in bijlage 6 toe te voegen.
- c. De aanduiding 'voormalige bedrijven' te verwijderen.
- d. Aan het lint en de gronden worden archeologische waarden toegedacht. Er is geen onderzoek uitgevoerd om archeologische waarden te vinden of onderzoek verricht welke verstoringen in de bodem hebben plaats gevonden. Vanwege diverse werkzaamheden uit het verleden zijn er geen archeologische waarden te vinden. Wij verzoeken u de dubbelbestemming archeologische waarden te verwijderen.

Antwoord

- a. De bestemming van het perceel wordt gewijzigd naar de agrarische bestemming. Op basis van de toegestuurde informatie over het aantal stallingruimte op het perceel, kan gesteld worden dat er sprake is van een reëel agrarisch bedrijf.
- b. Op basis van 40 stuks melkvee en 7 paarden is de het emissieplafond 330 kg/Nh3 per jaar. Bijlage 6 van de regels van het bestemmingsplan wordt aangevuld met dit adres.
- c. De aanduiding 'voormalige agrarische bedrijven' wordt voor dit adres verwijderd van de verbeelding. Ook bijlage 4 van de toelichting wordt aangepast.

- d. Verzocht wordt om de dubbelbestemming archeologie voor het perceel te verwijderen vanwege een gebrek aan motivering. Daarbij wordt aangegeven dat sprake is van 1) verstoringen en 2) de aanleg van een vliegveld uit de Tweede Wereldoorlog. Daarnaast 3) is voor het aangrenzende Reijerscop binnen de gemeente Utrecht geen dubbelbestemming Waarde Archeologie toegekend.

Aangegeven wordt dat door allerhande verstoringen geen sprake meer kan zijn van een verwachting op archeologische resten binnen het perceel Reijerscop 1. Tevens wordt aangegeven dat er een sloopvergunning is aangevraagd en dat de historische bebouwing geheel verwijderd is.

De aanwezigheid van bodemverstoring betekent niet hetzelfde als de afwezigheid van archeologische waarden. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn direct onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Hiervan zijn verschillende voorbeelden bekend. Ondanks het feit dat de dataset gedeeltelijk verstoord is, is deze vaak nog goed te interpreteren en leiden de onderzoeksresultaten tot kenniswinst.

Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) dat teweeg heeft gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.

De aanleg van een schijnvliegveld in de polder heeft hooguit plaatselijk gezorgd voor verstoringen. Indien met schriftelijke bron kan worden aangetoond dat binnen uw plangebied sprake is van verstoring kan de dubbelbestemming Waarde-Archeologie worden verwijderd. Elke gemeente heeft daarnaast, op basis van de Monumentenwet 1988, de mogelijkheid het archeologiebeleid naar eigen inzichten in te vullen.

De zienswijze geeft voor de punten a, b en c aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 29; LTO Noord

Reactie

- a. In reactie op ons verzoek in onze inspraakreactie om de mogelijkheid om grasland om te zetten in fruitteelt uit het vigerende bestemmingsplan over te nemen, geeft u aan dat deze ommissie in het ontwerpbestemmingsplan aangepast wordt. Wij vinden deze mogelijkheid echter niet terug in de relevante bestemmingsregels en verzoeken u derhalve deze alsnog op te nemen.
- b. Mede naar aanleiding van ons verzoek in onze inspraakreactie, heeft u in het ontwerpbestemmingsplan een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om het aanleggen van tweede in- en uitritten bij agrarische bedrijven mogelijk te maken. Deze mogelijkheid sluit aan bij de praktijk die zich op steeds meer bedrijven voordoet, waarbij gebruik gemaakt wordt van een zogenaamde 'schone' en 'vuile' weg. Aan de betreffende bevoegdheid heeft u echter een voorwaarde verbonden die in onze ogen moeilijk toetsbaar is en daarmee rechtsonzekerheid in de hand werkt. Dat betreft deze voorwaarde: *"na realisatie van de nieuwe inrit niet meer dan 2 inritten per verkavelingspatroon aanwezig zijn"*. Niet duidelijk gedefinieerd of toegelicht is op welke wijze deze voorwaarde geïnterpreteerd moet worden. Wij verzoeken u derhalve hier alsnog in te voorzien of deze voorwaarde te verwijderen.
- c. In het ontwerpbestemmingsplan is een - zeer onbepaalde - wijzigingsbevoegdheid opgenomen voor ontwikkeling van intensieve veehouderij als nevenactiviteit: *"36.4 Intensieve veehouderij. Burgemeester en wethouders zijn bevoegd het plan zodanig te wijzigen dat de oppervlakte per diercategorie voor een duurzame neventak intensieve veehouderij in de Begrippen, wordt aangepast aan nieuwe inzichten of regelgeving."* Op zich is zo'n algemene regeling, zonder arbitraire normeringen uitstekend, mits hiermee dan ook de volledige ruimte geboden wordt voor initiatieven die voldoen aan geldende wet- en regelgeving en de voorwaarde *"nieuwe inzichten"* niet als beperkende voorwaarde gehanteerd wordt in dergelijke gevallen.
- d. In uw beantwoording van de inspraakreactie van LTO Noord Woerden e.o. over de herbouw van bestaande bedrijfswoningen met een inhoud groter dan 600 m³, geeft u aan dat u de regeling zult aanpassen, zodat herbouw van gebouwen met eenzelfde inhoud mogelijk is. Voor zover wij kunnen nagaan, heeft deze aanpassing in het ontwerpbestemmingsplan niet plaatsgevonden. Wij verzoeken u derhalve dit alsnog aan te passen.

- e. Als gevolg van de modelberekeningen die u heeft gemaakt van ammoniakemissie uit veestallen, heeft u een voorwaarde opgenomen voor de bevoegdheid om af te kunnen wijken van de voorwaardelijke verplichting waarmee u de maximale ammoniakemissie uit veestallen per agrarisch bedrijf heeft vastgelegd. Bij deze werkwijze plaatsen wij drie kanttekeningen:
1. Conform (de terminologie van) de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van ammoniakemissie per definitie niet mogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  2. Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering van de afwijkingsmogelijkheid zo aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingswetvergunning voldoende is om aan deze voorwaarde te voldoen.
  3. De maximale ammoniakemissie uit veestallen per agrarisch bedrijf is gebaseerd op de vergunde emissie, dan wel de emissie overeenkomstig de melding volgens het Activiteitenbesluit. Zoals u wellicht weet, zijn de normen voor de maximale emissie per dierplaats met ingang van 1 januari 2015 voor diverse categorieën behoorlijk gewijzigd. Wij verzoeken u derhalve de maximale ammoniakemissie uit veestallen per agrarisch bedrijf in overeenstemming te brengen met de meest recente geldende normen. Wij verzoeken u deze kanttekeningen op een goede wijze te verwerken in het bestemmingsplan
- f. In reactie op ons verzoek, gedaan in onze inspraakreactie, om een maximale bouwhoogte van 12 meter voor agrarische bedrijfsgebouwen toe te staan, geeft u aan dat niet is aangetoond dat een nokhoogte van 12 meter noodzakelijk is voor de agrarische sector en dat recentelijk ook stallen gebouwd zijn met een nokhoogte van 10 meter. Dit is juist: 90 tot 95% van de nieuw te bouwen stallen zal niet hoger zijn dan 10 of 11 meter, maar in sommige situaties geldt dat een bouwhoogte tot 12 meter milieutechnisch, bedrijfsmatig en/of financieel noodzakelijk zal zijn. De ruimtelijke relevantie van uw redenering om hier geen, onder de gebruikelijke voorwaarden, mogelijkheid toe te bieden, ontgaat ons. Dit is te meer het geval aangezien vrijwel alle gemeenten in het westen van ons land wél bouwhoogten tot maximaal 12 meter mogelijk maken. Wij verzoeken u derhalve de maximale bouwhoogte van agrarische bedrijfsgebouwen te verhogen van 11 meter naar 12 meter. Geheel ten overvloede wijzen wij u op ontwikkelingen als - noodgedwongen - nieuwbouw met twee in plaats van één kap(pen), om binnen de grenzen van het bestemmingsplan te blijven, zoals deze zich onder andere hebben voorgedaan bij het bedrijf op Veldwijk in Woerden.
- g. In het ontwerpbestemmingsplan heeft u twee bevoegdheden opgenomen om de bestemming van gronden te wijzigen in natuur. Aan deze bevoegdheden heeft u voorwaarden verbonden. Een voorwaarde die echter ook blijkens vaste jurisprudentie, aan dergelijke bevoegdheden verbonden is, namelijk zicht op de financiële uitvoerbaarheid van deze ontwikkelingen, treffen wij niet aan in het bestemmingsplan. Wij verzoeken u derhalve dan wel de financiële haalbaarheid van de wijzigingsbevoegdheden op een goede wijze te onderbouwen, dan wel deze wijzigingsbevoegdheden te verwijderen, zodat deze de uitvoerbaarheid van het bestemmingsplan niet in de weg staan.
- h. In reactie op tenminste een elftal verzoeken om uitbreiding en/of aanpassing van bouwvlakken van veehouderijbedrijven geeft u aan dat de milieu-hygiënische aspecten dit niet toestaan. Volgens ons is dit argument, wanneer toepassing gegeven wordt aan de voorwaardelijke verplichting, inclusief bijbehorende - enigszins aangepaste - afwijkingsbevoegdheid, niet meer van toepassing. Dit betekent dat u, in het geval verzoeken afdoende onderbouwd zijn voor wat betreft de ruimtelijk relevante aspecten, medewerking zou kunnen verlenen aan deze initiatieven. Wij verzoeken u derhalve hier op zo'n manier mee om te gaan dat zowel u als de initiatiefnemers zelf en de overige belanghebbenden profiteren van de ruimte en mogelijkheden die onderhavig(e) bestemmingsplanprocedure) biedt.
- i. Naar aanleiding van inspraakreacties op het - al dan niet - voorkomen van archeologische waarden binnen bebouwde en agrarisch gebruikte delen van linten en het (schijn)vliegveld bij Reijerscop, geeft u aan dat roering van gronden niet automatisch betekent dat nergens op de percelen archeologische waarden kunnen worden verwacht. U verwijst hierbij naar een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van 2 november 2011. Tegenover deze uitspraak plaatsen wij graag een drietal andere uitspraken van hetzelfde rechtsorgaan (Uitspraak 200801932/1/R1 (Westvoorne), Uitspraak 200909566/1/R3 (Reusel-De Mierden) en Uitspraak 200708872/1 (Brielle)). Wij verzoeken u derhalve de archeologische (verwachtings)waarden voor de agrarisch gebruikte delen van de linten en het (schijn)vliegveld bij Reijerscop verder te nuanceren, dan wel door gericht archeologisch onderzoek een aanvullende onderbouwing hiervoor aan het opgenomen beschermingsregime ten grondslag te leggen.

- j. Tevens verzoeken wij u nader te motiveren waarom u stroken van verschillende breedte (ca. 40 respectievelijk ca. 100 meter) opneemt voor oude linten (Breukdijk en Utrechtsestraatweg) respectievelijk jonge linten (Reijerscop en Gerverscop). Wanneer deze nadere motivatie niet aanwezig is, verzoeken wij u ook voor de jonge linten een strook met een maximale breedte van ca. 40 meter te hanteren, teneinde overbodige onderzoekskosten en –moeite zoveel mogelijk te voorkomen. In antwoord op onze inspraakreactie geeft u aan dat het baggeren van sloten (mits het profiel niet gewijzigd wordt) onder normaal gebruik en onderhoud valt en derhalve onderzoek- en vergunningsvrij zijn ten aanzien van archeologische (verwachtings)waarden. Dit, terechte, uitgangspunt is in het ontwerpbestemmingsplan nog niet eenduidig opgenomen, omdat baggeren ook genoemd wordt als vergunningsplichtige werkzaamheid (artikelen 24.4.1 lid c, 25.4.1 lid c en 26.4.1 lid c van de regels). Wij verzoeken u de formulering van deze leden overeenkomstig uw eerdere antwoord aan te passen, teneinde ongewenste onduidelijkheid te voorkomen. Ditzelfde geldt voor het scheuren van grasland (opgenomen in de leden i van voornoemde artikelen) en het ploegen (opgenomen in de leden b van voornoemde artikelen) - anders dan dieploegen -, zoals dat plaatsvindt als onderdeel van het normaal onderhoud en beheer.
- k. In diverse artikelen in de regels wordt het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte groter dan 200 m² - of soms zelfs 100 m² - onderzoek- en vergunningplichtig gemaakt. Wij verzoeken u, onder verwijzing naar het vigerende bestemmingsplan, het aanleggen van kavelpaden uit te zonderen van deze verplichtingen. Kavelpaden hebben in veel gevallen juist een positief effect op het verkavelingspatroon en u hoeft niet bang te zijn dat het gehele buitengebied ineens verhard zal worden, aangezien met het aanleggen van kavelpaden hoge kosten zijn gemoeid.
- l. In uw beantwoording van onze inspraakreactie over de onderwerpen egaliseren, dempen van sloten en draineren geeft u aan dat deze werkzaamheden niet regelmatig worden uitgevoerd, de bodem op grotere diepte verstoord wordt én dat vrijgave van deze werkzaamheden zou betekenen dat in het geheel geen onderzoek verricht wordt op gronden met een hoge en middelhoge archeologische (verwachtings)waarde, wat niet conform de Monumentenwet 1988 is. Wij bestrijden deze argumenten: zowel egaliseren als het dempen van sloten en draineren worden regelmatig uitgevoerd en maken alleen al om die reden onderdeel uit van het normaal gebruik en beheer van agrarische gronden. Daar komt bij dat de bodem in het kader van deze werkzaamheden niet of nauwelijks verstoord wordt én dat er nog tal van werken en werkzaamheden zijn waarvoor, conform de Monumentenwet 1988, onderzoek plaatsvindt. Wij verzoeken u derhalve zowel het egaliseren als het dempen van sloten draineren van gronden alsnog vrij te stellen van onderzoek- en vergunningplicht. Specifiek ten aanzien van het dempen van sloten wijzen wij u hierbij nogmaals op de mogelijkheden die hiervoor in het vigerende bestemmingsplan opgenomen zijn, waarbij het dempen van sloten vrijgesteld is van onderzoek- en vergunningplicht wanneer de breedte van het perceel dat ontstaat niet groter wordt dan 110 meter.
- m. In het bestemmingsplan heeft u regels opgenomen ter bescherming van grondwater voor de openbare drinkwatervoorziening. Daar is op zich niks mis mee. U gaat echter voorbij aan het feit dat in de Provinciale Milieuverordening (PMV) is opgenomen dat het bijbehorende beschermingsregime slechts geldt voor ingrepen dieper dan 40 meter beneden maaiveld. Die nuancering ontbreekt op dit moment nog in het bestemmingsplan. Wij verzoeken u derhalve het plan overeenkomstig de PMV aan te passen.
- n. In het MER is een aantal feitelijke onjuistheden opgenomen, welke wij u verzoeken te verbeteren. Dit betreft achtereenvolgens de teksten op:
1. Pagina 52: *"de groei en intensivering van de landbouwsector heeft geleid tot overmatige toevoer van stikstof en fosfaat. Hierdoor verslechterde de kwaliteit van het ondiepe grondwater en oppervlaktewater"*. Mocht in het verleden al sprake zijn geweest van een causaal verband tussen groei en intensivering van de landbouw, toevoer van stikstof en fosfaat en een afname van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, dan is dit zeker op de kleigronden in het plangebied niet het geval. Hier komt bij dat de geldende wet- en regelgeving actief stuurt op toenemende bescherming van (de kwaliteit van) grond- en oppervlaktewater.
  2. Pagina 55/56: waar gesproken wordt over nieuwe of nog te realiseren natuur als Avontuur-Natuur, Kortjakse pad en De Kievit, is het nodig aan te vullen dat deze geen negatieve invloed heeft op ontwikkelingsmogelijkheden van andere functies.
  3. Pagina 87: zoals ook al gemeld in de inspraakreactie namens LTO Noord Woerden e.o., bestaat de bodem van het plangebied voornamelijk uit klei en slechts voor een klein gedeelte

uit veen. Bovenop deze veenlaag bevindt zich bovendien ook nog eens een pakket klei van minstens 40 centimeter dik

4. Pagina 88: de tekst voorafgaand aan de afbeelding kondigt een overzicht van de gedempte sloten binnen het plangebied aan. Er is echter een kaart met bodemtypen opgenomen.
5. Pagina 90: hier wordt gesteld dat schaalvergroting in de landbouw een negatief effect zou hebben op de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Zoals hiervoor ook al gemeld, wordt de waterkwaliteit meer dan voldoende beschermd. Bovendien leidt schaalvergroting vaak ook tot een efficiëntere omgang met grondstoffen als stikstof en fosfaat, doordat er betere mogelijkheden ontstaan deze gespreid toe te dienen op de momenten dat deze het meest effectief aangewend kunnen worden.

Antwoord

- a. Artikel 29 gaat over de bestemming 'waarde – openheid'. In dit artikel is geregeld dat er geen omgevingsvergunning nodig is voor het beplanten van fruitbomen. Andere vormen van het bebossen en anderszins beplanten blijft vergunningsplichtig. Deze regeling komt overeen met de regeling in het huidige plan. In het huidige plan is dit geregeld in artikel 23.1. Het blijkt dat dit niet bij elke (dubbel)bestemming is geregeld. De artikelen waarin dit nog niet geregeld is, worden aangepast.
- b. In artikel 35.2 onder i is een afwijking opgenomen voor het realiseren van een tweede inrit. De term 'verkavelingspatroon' is inderdaad niet nader gedefinieerd. Het gaat om er om dat er niet meer dan 2 inritten per agrarische bedrijf / agrarisch bouwvlak worden gerealiseerd. De voorwaarden wordt aangepast zodat dit duidelijk is.
- c. Artikel 36.4 is een wijzigingsbevoegdheid die alleen wordt toegepast als daar specifiek om wordt gevraagd. Dus als een agrariër een verzoek indient voor het wijzigen van de oppervlakte per diercategorie voor duurzame neventak intensieve veehouderij, dient dit goed te worden onderbouwd. Dit kan naar aanleiding van aanpassingen van de wet- en regelgeving of naar aanleiding van nieuwe inzichten uit de agrarische sector. Het betreft dus een algemene regeling. Het blijft echter een bevoegdheid van het college.
- d. Op dit punt is het ontwerpbestemmingsplan niet goed aangepast. Per abuis is het oude artikel in de regels blijven staan. In de regels wordt een artikel opgenomen of aangepast dat het mogelijk maakt om bedrijfswoningen die groter zijn dan 600 m³ te herbouwen, maar niet te vergroten, mits deze met een vergunning zijn gerealiseerd.
- e. Doordat er in de N2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie m.b.t. de stikstofdepositie is elke toename hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in het PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.

Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. De vraag is alleen of het mogelijk is om een regeling op te nemen in het bestemmingsplan ten aanzien van depositie. In het kader van bestemmingsplannen buitengebied zijn hiertoe allerlei vormen van regeling gehanteerd. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State erg kritisch is op regelingen waarin als voorwaarde geldt 'geen toename depositie'. Tevens mag niet verwezen worden naar een nog te verkrijgen Nb-vergunning. In de regeling mag zelfs niet verwezen worden naar deze vergunning. De Raad van State heeft aangegeven dat het afgeven van een Nb-vergunning een bevoegdheid is van de provincie en niet van de gemeente. Het koppelen van de regeling met een NB-vergunning is daardoor niet mogelijk

De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- f. De gemeente heeft de Agrarische beoordelingscommissie ('Abc') om advies gevraagd over onder andere de gewenste hoogte voor agrarische stallen. Binnen de maten die in het ontwerpbestemmingsplan staan is een doelmatige stal te realiseren. De te realiseren bedrijfsomvang speelt hierbij wel een rol. Tot 150 koeien volstaat in principe een nokhoogte tot 10 meter en boven de 150 koeien volstaat een nokhoogte van 11 meter. Daarnaast zijn er voldoende agrarische stallen gerealiseerd met een nokhoogte van tussen de 10 en 11 meter. De nokhoogte van een stal is mede afhankelijk van de breedte van een stal. Door het aanpassen van de breedte is een lagere nokhoogte mogelijk.

Bij de afweging van de nokhoogte van stallen speelt niet alleen het belang van de agrarische sector, maar ook het landschappelijk belang. In de zienswijze wordt aangegeven dat voor circa 90 tot 95% van de stallen een nokhoogte van 11 meter voldoende is. Hierin voorziet het bestemmingsplan.

- g. Het betreft de wijzigingen 'natuurontwikkeling (artikel 36.6)' en 'EHS naar natuur (artikel 36.8)' en van landgoederen (artikel 36.3) Aan deze wijzigingsbevoegdheden wordt de voorwaarde opgenomen dat de gewenste ontwikkeling financieel uitvoerbaar moet zijn.
- h. Waar mogelijk is medewerking verleend aan het vergroten van agrarische bouwvlakken. Dit is niet bij alle verzoeken mogelijk, omdat de gevraagde uitbreiding de aanwezige landschapswaarden onevenredig zou aantasten en onvoldoende was aangetoond dat een uitbreiding op een andere locatie niet mogelijk is.
- i. De Raad van de gemeente Woerden heeft op 15-12-2010 een archeologische beleidskaart vastgesteld, waarop per gebied wordt aangegeven hoe moet worden omgegaan met archeologische waarden bij het ontwikkelen en uitvoeren van plannen. In het bestemmingsplan is de archeologische beleidskaart, zoals vastgesteld door de Raad, integraal en ongewijzigd overgenomen.

Zoals in de eerdere beantwoording is aangegeven ligt het rapport van archeologisch onderzoeksbureau *Vestigia Archeologie en Cultuurhistorie*, met het nummer V670, van 23 september 2010 ten grondslag aan de beleidskaart. De toegekende archeologische (verwachtings)waarden zijn gebaseerd op onder meer bekende archeologische en geo(morfo)logische gegevens en historisch kaartmateriaal en een inventarisatie van grootschalige verstoringen. Aan de verschillende zones met een archeologische (verwachtings)waarde zijn maatregelen gekoppeld. De archeologische verwachtingen- en beleids(advisie)kaart is, voordat deze is vastgesteld, besproken in een klankbordgroep. LTO-Noord heeft deeluitgemaakt van deze klankbordgroep

Gelet op de totstandkoming van het gemeentelijk beleid en de bronnen die daarbij zijn geraadpleegd is de gemeente van mening dat de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten in dit geval op gemeentelijke schaal voldoende aannemelijk is gemaakt en aldus de gebieden op juiste gronden een waarde of verwachtingswaarde toegekend hebben gekregen. De gemeente voldoet met deze kaart aan art.38a van de Monumentenwet, waarin geëist wordt dat gemeenten rekening houden met de in de grond aanwezige dan wel te verwachten archeologische waarden.

Grootschalige verstoringen zijn geraadpleegd bij het opstellen van de gemeentelijke beleidskaart. Verstoringen zijn niet tot op het detailniveau van individuele percelen in kaart gebracht. Dergelijk onderzoek is te omvangrijk en te kostbaar. Omdat de verstoringen niet tot op het detailniveau van individuele percelen onderzocht is, is in de planregels opgenomen dat indien bij een

vergunningaanvraag door middel van schriftelijke bewijsstukken kan worden aangetoond dat geen sprake (meer) is van archeologische resten worden geen eisen aan de vergunning worden gesteld ten behoeve van archeologie. Duidelijk moet worden gemaakt welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen dat teweeg heeft gebracht.

Gesteld wordt dat bodemverstoring heeft plaatsgevonden. De aanwezigheid van bodemverstoring betekent niet hetzelfde als de afwezigheid van archeologische waarden. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn direct onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk moet zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) dat teweeg heeft gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.

Verder wordt gesteld dat eventueel aanwezige archeologische resten verstoord kunnen zijn door bomgaten, inundatie en (de aanleg van) een (schijn)vliegveld. Eventuele bomgaten zijn lokaal en daardoor kan niet per definitie worden gesteld dat er geen sprake meer is van archeologische (verwachtings)waarden binnen het gehele plangebied. Ook de aanleg van een schijnvliegveld in de polder heeft hooguit plaatselijk gezorgd voor verstoringen. Voor die gebieden waarvoor u middels schriftelijke bron kunt aantonen dat zij verstoord zijn, en derhalve archeologische resten niet meer aanwezig kunnen zijn, zijn wij bereid de dubbelbestemming te herzien.

De gemeente is bekend dat de polder tijdens de Tweede Wereldoorlog geïnundeerd is. Echter, wij hebben geen aanwijzingen dat de inundatie schade heeft toegebracht aan het bodemarchief in de ondergrond. Uit archeologisch onderzoek van in de Tweede Wereldoorlog geïnundeerde gebieden op Walcheren (Zeeland) en tijdens de St. Elisabethvloed van 1421 in de Biesbosch overspoelde gebieden is gebleken dat de met de inundatie meegespoelde sedimenten juist archeologische resten hebben afgedekt en hiermee geconserveerd.

De aanname dat de aanwezigheid van een toemaakdek ertoe leidt dat archeologische waarden niet te traceren zijn, is niet juist. Met behulp van archeologisch vooronderzoek als boor- en of proefsleuvenonderzoek kunnen archeologische resten opgespoord worden. Bovendien is bekend dat het toemaakdek archeologische resten afdekt en als een 'deken' de archeologische resten beschermd.

- j. De breedte van de linten is gebaseerd op het beleid van de provincie. Het is lastig te achterhalen waarop de provincie de breedte van de linten heeft gebaseerd. Het aanpassen van de breedte van de linten is mogelijk. Echter dit dient wel onderbouwd te worden. Op dit moment kan deze onderbouwing niet gegeven worden. De gemeente gaat onderzoek doen naar de breedte van de linten. Indien uit het onderzoek naar voren komt dat de breedte moet worden aangepast, is dit mogelijk via een binnenplanse wijzigingsprocedure. Het kan zijn dat linten breder of smaller worden.
- k. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast. De oppervlakte verharding wordt in alle artikelen met betrekking vergunningsplichtige werkzaamheden aangepast tot 200 m² per geval. Daarbij worden kavelpaden uitgezonderd.
- l. In het huidige plan is pas een omgevingsvergunning nodig bij het dempen van sloten voor zover na demping percelen ontstaan die breder zijn dan 110 meter. Dit heeft te maken met het beschermen van het karakteristieke verkavelingspatroon en staat los van het beschermen van eventueel aanwezige archeologische resten. Het artikel 28 (waarde – karakteristiek verkavelingspatroon) wordt aangepast.
- m. Artikel 34.2. Milieuzone-boringsvrije zone wordt in overeenstemming gebracht met de Provinciale Milieuverordening (PMV).
- n. Het planMER is een beschrijving van de milieueffecten. Het gaat uiteindelijk om de regels in het bestemmingsplan zelf. De tekst p[de pagina's 52, 87, 88 en 90 worden aangepast. In het planMER zijn ook de effecten op nieuwe natuurgebieden in kaart gebracht. Hieraan is geen juridische regeling verbonden in het bestemmingsplan. Het is dan ook niet noodzakelijk om de tekst op pagina 55/56 aan te passen.

De zienswijze geeft aanleiding voor wat betreft de punten a, b, d, g, k, l, m en n tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 30; bewoners Gerverscop 6

Reactie

- a. Het emissieplafond wat de milieudienst en provincie hebben toegekend en waar de natuurbeschermingswetvergunning op is verleend, is de basis. In 'bijlage 6 emissieplafond per bedrijf' staan fouten.
- b. Het is niet wenselijk dat er in de bebouwingslinten waar volgens de gegevens een minimale kans op archeologische waarden is, onderzoek moet worden verricht.
- c. Werkzaamheden die horen bij een goede bedrijfsvoering moeten niet onderzoek- en vergunningsplichtig zijn.
- d. Om de landbouwsector in het gebied sterk te houden moet er ook ruimte zijn in het bouwblok voor ruime stallen en grotere erven. Het agrarisch verkeer en vervoerstransportverkeer is erg groot. Een bouwblok van 2,5 ha is zeer wenselijk.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.
Voor het perceel Gerverscop 6 heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 2073,5 kg, conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning.
Ook voor andere percelen wordt het emissieplafond nagelopen en gewijzigd indien hiervoor aanleiding is.
- b. Aangegeven wordt dat 'volgens gegevens' een minimale kans op archeologische waarden bestaat. Onduidelijk is naar welke gegevens wordt verwezen. Op basis van de gemeentelijke beleidskaart blijkt een hoge verwachting op het aantreffen van archeologische resten bij de historische bewoningslinten. Gelet op de totstandkoming van de beleidskaart is de gemeente van mening dat de mogelijke aanwezigheid van archeologische resten in dit geval voldoende aannemelijk is gemaakt en aldus de gebieden op juiste gronden een waarde of verwachtingswaarde toegekend hebben.
- c. Om archeologische resten onverstoord in de bodem te behouden (behoud in situ) is het uitgangspunt de bodem niet dieper te bewerken dan tot op heden heeft plaatsgehad. Om te bewerkstelligen dat normale werkzaamheden, zoals scheuren en ploegen gecontinueerd kan worden zijn het normaal gebruik en onderhoud van de grond vrijgesteld van archeologisch onderzoek. De vrijstelling van normaal gebruik en onderhoud is bedoeld voor voortgezet (agrarisch) gebruik, gewijzigd grondgebruik valt hier niet onder.
Werkzaamheden die niet regelmatig worden uitgevoerd vallen niet onder de vrijstelling. Hierdoor wordt de bodem op grotere diepte verstoord, waardoor mogelijk aanwezige archeologische waarden worden aangetast. Vrijgave van deze werkzaamheden is niet conform het bepaalde in de Monumentenwet.
- d. Het provinciaal beleid geeft aan dat agrarische bouwvlakken van maximaal 1,5 ha voldoende zijn. Grotere agrarische bouwvlakken tot 2,5 ha is mogelijk, maar daar zijn extra voorwaarden aan verbonden. In het bestemmingsplan is een wijzigingsbevoegdheid opgenomen die het mogelijk maakt om agrarische bouwvlakken te vergroten naar 2,5 ha. Aan deze wijzigingsbevoegdheid zijn voorwaarden verbonden. Deze voorwaarden komen overeen met de gestelde voorwaarden uit het provinciaal beleid.

De zienswijze geeft wat betreft punt a aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 31; bewoners Reijerscop 9b

Deze zienswijze komt overeen met zienswijze 20. Voor de beantwoording van de zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 20.

Zienswijze 32: Stichting Abrona (Haanwijk 17a)

Reactie

De kwekerij op het perceel Haanwijk 17a heeft in zijn huidige vorm geen toekomst meer. Wij zijn genoodzaakt om op zoek te gaan naar alternatieve mogelijkheden. Wij willen graag samen met de ambtelijke organisatie in gesprek gaan om te komen tot een passende invulling van deze locatie, die ook passend is in de buurt Haanwijk. Wij zouden willen voorstellen om een wijzigingsbevoegdheid op te nemen. Te denken valt aan wonen in combinatie met werken in lichte categorieën, en/of een breed maatschappelijk gebruik met bijvoorbeeld maximaal twee vrijstaande woningen.

Antwoord

Het bestemmingsplan is conserverend van aard. De bestaande bestemmingen worden vastgelegd. Nieuwe ontwikkelingen worden niet meegenomen.

Op het perceel ligt de bestemming 'Agrarisch met waarden' met de nadere aanduiding 'kwekerij'. Het bestemmingsplan biedt diverse mogelijkheden om de agrarische bestemming te wijzigen in een andere bestemming.

Daarnaast is het niet mogelijk om woningen te realiseren op het perceel. Zowel het beleid van de gemeente als het beleid van de provincie staat extra woningen in het buitengebied niet toe. Een uitzondering hierop zijn woningen die gerealiseerd worden in het kader van de 'ruimte voor ruimte'-regeling of het realiseren van wooneenheden in cultuurhistorisch waardevolle bebouwing.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 33; Gemeente Utrecht

Reactie

De reden om een zienswijze in te brengen is gelegen in het feit dat het bestemmingsplan geen afdoende regeling biedt voor het realiseren van de noodzakelijke geluidswerende voorzieningen voor de wijk Veldhuizen in Vleuten – De Meern.

Wij zijn bekend met het feit dat Provinciale Staten van Utrecht op 8 december jl. besloten hebben de geluidswerende voorzieningen aan te merken als een provinciaal belang en ingestemd hebben met het voorstel van Gedeputeerde Staten om een inpassingsplan voor deze voorzieningen in procedure te brengen. Niettemin achten wij het van belang dat de gemeente Woerden zelf de bestemming regelt die voor een goede ruimtelijke ordening nodig is, omdat wij de noodzakelijke voorzieningen dan eerder kunnen realiseren en ook omdat zo langdurige procedures en een procedurerisico van het inpassingsplan worden vermeden.

Wij wijzen u erop uit de Wet ruimtelijke ordening volgt dat regels in een bestemmingsplan 'ten behoeve van een goede ruimtelijke ordening' (artikel 3.1) worden gegeven. In het bestemmingsplan Buitengebied Harmelen betekent dit onder meer dat het belang van een goed woon – en leefklimaat binnen het plangebied en in de omgeving daarvan een plaats moet krijgen. Bovendien betekent het feit dat de provincie de geluidssituatie rond Veldhuizen als provinciaal belang heeft bestempeld, dat een bestemmingsregeling die in strijd komt met dat belang niet gekwalificeerd kan worden als 'goede ruimtelijke ordening' zoals is bedoeld in de wet.

Wij verzoeken u om het ontwerpbestemmingsplan bij de vaststelling zodanig te wijzigen dat de noodzakelijk geluidswerende voorzieningen alsnog in passen in de bestemmingsregeling.

Antwoord

Gesteld wordt dat het ontbreken van het opnemen van een geluidswerende voorziening voor de wijk Veldhuizen in Vleuten- de Meern in het bestemmingsplan in strijd is met het provinciaal belang en dat

een bestemmingsregeling die in strijd is met dit belang niet gekwalificeerd kan worden als 'goede ruimtelijke ordening' zoals bedoeld is in de Wet ruimtelijke Ordening.

Echter in de Wet ruimtelijke ordening is in artikel 3.26 lid 5 aangegeven dat vanaf het moment dat een ontwerp-inpassingsplan ter inzage ligt, de gemeenteraad niet langer bevoegd gezag is tot vaststelling van een bestemmingsplan voor de grenzen waarop het inpassingsplan betrekking heeft. Het ontwerp inpassingsplan is op 2 april 2015 ter inzage gelegd. De vaststelling van het bestemmingsplan zal later plaats vinden. Dit betekent dat de gemeenteraad van Woerden geen regeling op kan nemen voor een geluidswerende voorziening, omdat dat in strijd is met de Wet ruimtelijke ordening.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 34; namens bewoners Gerverscop 31c

Reactie

- a. Op de locatie Gerverscop 31c wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan het emissieplafond, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 1207,4 kg NH_3 /jaar. Dit is gebaseerd op de vigerende omgevingsvergunning milieu of melding Activiteitenbesluit. Graag ontvangen wij deze vergunning of melding, zodat wij het plafond kunnen controleren.
- b. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- c. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
  1. Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  2. Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- d. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.

Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning . Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Gerverscop 31c heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de milieumelding. Dit komt neer op een emissieplafond van 1211,3. In het

ontwerpbestemmingsplan is per abuis een emissieplafond van 1207,4 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.
Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.
Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.
- c. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- d. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft betreft punt a aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 35; namens bewoners Gerverscop 28

De ingediende zienswijze komt overeen met zienswijze 42. Voor de beantwoording van deze zienswijze wordt verwezen naar zienswijze 42.

>> De zienswijze wordt ter kennisname aangenomen.

Zienswijze 36; namens bewoners Breudijk 48a

Reactie

- a. Op de locatie Breudijk 48a wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dat het emissieplafonds, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 1200,0 kg Nh3/jaar. Dit is gebaseerd op de vigerende omgevingsvergunning milieu of melding Activiteitenbesluit. Graag ontvangen wij deze vergunning of melding, zodat wij het plafond kunnen controleren.
- b. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactoren wijzigen. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij

het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.

- c. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
1. Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  2. Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- d. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.

Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden

Voor het perceel Breudijk 48a heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de verleende milieuvergunning. Dit komt neer op een emissieplafond van 1720. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 1200 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast

- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de geldende vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond.

Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast. Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofdepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- c. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- d. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt.

De zienswijze geeft wat betreft punt a aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 37; namens bewoners Breudijk 31

Reactie

- a. Op de locatie Breudijk 31 wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. In het ontwerpbestemmingsplan is de bedrijfswoning op het perceel voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'karakteristiek hoofdgebouw'. Daarnaast zijn de stal (ten oosten van de woning) en de hooiberg achter de woning voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'cultuurhistorisch waardevol bijgebouw'. In het voorontwerp was nog geen sprake van deze aanduidingen. Het toevoegen van deze aanduidingen is zonder overleg met de eigenaren gebeurd. Bovendien is niet duidelijk op basis van welke criteria genoemde bouwwerken als cultuurhistorisch waardevol worden gezien. Wij zijn van mening dat er geen sprake is van bouwwerken met een cultuurhistorische waardevolle uitstraling. Wij vragen u dan ook deze specifieke bouwaanduidingen te verwijderen van de verbeelding of hierover in overleg te treden met de eigenaren.
- b. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan het emissieplafond, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 48,3 kg NH₃/jaar. Wij hebben grote twijfels bij de juistheid van dit getal. Volgens de gegevens van Web-bvb zou er sprake zijn van een vergunde emissie van 449,0 kg NH₃/jaar. Graag ontvangen wij deze vergunning of melding, zodat wij het plafond kunnen controleren.
- c. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- d. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
  - 1 Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  - 2 Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- e. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. In het bestemmingsplan 'Partiële herziening voorschriften Buitengebied Harmelen 2001' is in Bijlage 2 van de regels een lijst met karakteristieke hoofdgebouw en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen opgenomen. In deze lijst is voor het perceel Breudijk 31 de bedrijfswoning aangemerkt als karakteristiek hoofdgebouw en de genoemde bijgebouwen als

cultuurhistorisch waardevol. Dezelfde lijst is in het voorontwerpbestemmingsplan ook opgenomen in bijlage 2 van de regels.

In het ontwerpbestemmingsplan zijn de gebouwen die karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn op de verbeelding weergegeven. Dit heeft namelijk juridische voordelen t.o.v. het opnemen van een lijst als bijlage.

Voor het bestemmingsplan is opnieuw onderzocht welke gebouwen in het plangebied karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn. In bijlage 1 van dit onderzoek is aangegeven welke criteria zijn gebruikt om de cultuurhistorische waarde van het gebouw te bepalen. Het onderzoek heeft samen met het ontwerpbestemmingsplan en ontwerp-planMER ter inzage gelegen.

De specifieke bouwaanduiding voor karakteristieke hoofdgebouwen en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen heeft geen nadelige gevolgen. Er is namelijk geen sloopverbod opgenomen voor deze gebouwen. Voor gebouwen met deze aanduiding biedt het bestemmingsplan extra gebruiksmogelijkheden.

Gelet op bovenstaande is er geen aanleiding op het bestemmingsplan op dit punt aan te passen.

- b. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.

Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Breudijk 31 heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de verleende milieuvergunning. Dit komt neer op een emissieplafond van 495,4. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 48,3 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

- c. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de geldende vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofdepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- d. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op

grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.

- e. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft voor punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 38; namens bewoners Gerverscop 19

Reactie

- a. Op de locatie Gerverscop 19 wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. Uit bijgevoegde tekening blijkt dat een gedeelte van de mestilo de grens van het bouwvlak aan de noordwestzijde overschrijdt. Wij verzoeken u het bouwvlak zodanig aan te passen dat alle bestaande bouwwerken binnen het bouwvlak komen te liggen.
- b. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan het emissieplafonds, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 722,1 kg NH₃/jaar. Dit is gebaseerd op de vigerende omgevingsvergunning milieu of melding Activiteitenbesluit. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- c. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
  - 1 Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  - 2 Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- d. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat de mestilo's in het agrarische bouwvlak komen te liggen.
- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt. Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt

gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

- c. Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- d. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft voor punt a aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 39; namens bewoners Wildveldseweg 13

Reactie

- a. Op de locatie Wildveldseweg 13 wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. Uit bijgevoegde luchtfoto blijkt dat een sleufsilos buiten het agrarische bouwvlak ligt. Wij verzoeken u het bouwvlak zodanig aan te passen dat alle bestaande bouwwerken binnen het bouwvlak komen te liggen.
- b. In het ontwerpbestemmingsplan is de bedrijfswoning op het perceel voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'karakteristiek hoofdgebouw'. Daarnaast zijn de hooiberg en een aantal andere bijgebouwen voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'cultuurhistorisch waardevol bijgebouw'. In het voorontwerp was nog geen sprake van deze aanduidingen. Het toevoegen van deze aanduidingen is zonder overleg met de eigenaren gebeurd. Bovendien is niet duidelijk op basis van welke criteria genoemde bouwwerken als cultuurhistorisch waardevol worden gezien. Wij zijn van mening dat er geen sprake is van bouwwerken met een cultuurhistorische waardevolle uitstraling. Wij vragen u dan ook deze specifieke bouwaanduidingen te verwijderen van de verbeelding of hierover in overleg te treden met de eigenaren.
- c. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dat het emissieplafonds, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 1703,9 kg NH₃/jaar. Dit is niet juist. Op 11 december 2013 is bij de provincie Utrecht een vergunning aangevraagd i.h.k. van de Natuurbeschermingswet. De aangevraagd ammoniakemissie bedraagt 1829,4 kg NH₃/jaar. De provincie heeft aangegeven de vergunning nog deze maand te verlenen. Wij verzoeken u dan ook hierbij aan te sluiten.
- d. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? Dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- e. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
  - 1 Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.

- 2 Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- f. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. De sleufsilos ligt inderdaad buiten het agrarische bouwvlak. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat alle bebouwing binnen het agrarische bouwvlak komt te liggen.
- b. In het bestemmingsplan 'Partiële herziening voorschriften Buitengebied Harmelen 2001' is in Bijlage 2 van de regels een lijst met karakteristieke hoofdgebouwen en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen opgenomen. In deze lijst is voor het perceel Wildveldseweg 13 de bedrijfswoning aangemerkt als karakteristiek hoofdgebouw en de genoemde bijgebouwen als cultuurhistorisch waardevol. Dezelfde lijst is in het voorontwerpbestemmingsplan ook opgenomen in bijlage 2 van de regels. In het ontwerpbestemmingsplan zijn de gebouwen die karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn op de verbeelding weergegeven. Dit heeft namelijk juridische voordelen t.o.v. het opnemen van een lijst als bijlage.
- Voor het bestemmingsplan is opnieuw onderzocht welke gebouwen in het plangebied karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn. In bijlage 1 van dit onderzoek is aangegeven welke criteria zijn gebruikt om de cultuurhistorische waarde van het gebouw te bepalen. Het onderzoek heeft samen met het ontwerpbestemmingsplan en ontwerp-planMER ter inzage gelegen.
- De specifieke bouwaanduiding voor karakteristieke hoofdgebouwen en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen heeft geen nadelige gevolgen. Er is namelijk geen sloopverbod opgenomen voor deze gebouwen. Voor gebouwen met deze aanduiding biedt het bestemmingsplan extra gebruiksmogelijkheden.
- c. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
- Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.
- Voor het perceel Wildveldseweg 13 heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 1829,4 kg, conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning.
- d. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
- Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de geldende vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- e. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- f. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft voor de punten a en c aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 40: namens bewoners Reijerscop 21

Reactie

- a. Op de locatie Reijerscop 21 wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. Op 21 november 2012 is een omgevingsvergunning verleend voor de bouw van een nieuwe ligboxenstal ten oosten van de bestaande stal. Daarvoor is ook een wijzigingsprocedure doorlopen, omdat een deel van de nieuwe stal buiten het huidige agrarische bouwvlak werd gerealiseerd. Dit is nog niet verwerkt in het ontwerpbestemmingsplan. Bovendien is een gedeelte van de meest zuidelijk gelegen sleuvsilo buiten het bouwvlak gelegen. Wij verzoeken u het bouwvlak zodanig aan toepassen dat alle bestaande bouwwerken binnen het bouwvlak komen te liggen.
- b. In het ontwerpbestemmingsplan is de bedrijfswoning op het perceel voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'karakteristiek hoofdgebouw'. Daarnaast is de bestaande varkensstal, ten westen van de woning, voorzien van de specifieke bouwaanduiding 'cultuurhistorisch waardevol bijgebouw'. In het voorontwerp van nog geen sprake van deze aanduidingen. Het toevoegen van deze aanduidingen is zonder overleg met de eigenaren gebeurd. Bovendien is niet duidelijk op basis van welke criteria genoemde bouwwerken als cultuurhistorisch waardevol worden gezien. Wij zijn van mening dat er geen sprake is van bouwwerken met een cultuurhistorische waardevolle uitstraling. Wij vragen u dan ook deze specifieke bouwaanduidingen te verwijderen van de verbeelding.
- c. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan het emissieplafond, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 546,6 kg NH₃/jaar. Dit is niet juist. Conform de laatste melding Activiteitenbesluit uit 2012 is sprake van een jaarlijkse ammoniakemissie van 1462,1 kg NH₃/jaar. Tevens heeft de provincie Utrecht in september 2012 een vergunning verleend in het kader van de Natuurbeschermingswet, op basis van de noemde jaarlijkse ammoniakemissie.
- d. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? Dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- e. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten een mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:

- 1 Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  - 2 Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- f. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. Er is voor de verleende vergunning van 21 november 2012 geen wijzigingsprocedure doorlopen. De vergunning is verleend middels het toepassen van een binnenplanse afwijking. Er is gebruik gemaakt van een binnenplanse afwijking, omdat een deel van de te realiseren ligboxenstal buiten het agrarische bouwvlak kwam te liggen. In het ontwerp bestemmingsplan is deze afwijking niet meegenomen. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat de nieuwe ligboxenstal in het agrarische bouwvlak komt te liggen.
Op basis van de luchtfoto en de gegevens van de vergunning uit 2012 ligt alle bebouwing binnen het agrarische bouwvlak.
- b. In het bestemmingsplan 'Partiële herziening voorschriften Buitengebied Harmelen 2001' is in Bijlage 2 van de regels een lijst met karakteristieke hoofdgebouw en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen opgenomen. In deze lijst is voor het perceel Reijerscop 21 de bedrijfswoning aangemerkt als karakteristiek hoofdgebouw en de genoemde bijgebouwen als cultuurhistorisch waardevol. Dezelfde lijst is in het voorontwerpbestemmingsplan ook opgenomen in bijlage 2 van de regels. In het ontwerpbestemmingsplan zijn de gebouwen die karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn op de verbeelding weergegeven. Dit heeft namelijk juridische voordelen t.o.v. het opnemen van een lijst als bijlage
Voor het bestemmingsplan is opnieuw onderzocht welke gebouwen in het plangebied karakteristiek of cultuurhistorisch waardevol zijn. In bijlage 1 van dit onderzoek is aangegeven welke criteria zijn gebruikt om de cultuurhistorische waarde van het gebouw te bepalen. Het onderzoek heeft samen met het ontwerpbestemmingsplan en ontwerp-planMER ter inzage gelegen.
De specifieke bouwaanduiding voor karakteristieke hoofdgebouwen en cultuurhistorisch waardevolle bijgebouwen heeft geen nadelige gevolgen. Er is namelijk geen sloopverbod opgenomen voor deze gebouwen. Voor gebouwen met deze aanduiding biedt het bestemmingsplan extra gebruiksmogelijkheden
- c. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.
Voor het perceel Reijerscop 21 heeft de provincie Utrecht een Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Hiermee is aangetoond dat een verhoging van de ammoniakemissie niet leidt tot een negatieve effecten in de omliggende Natura-2000 gebieden. Voor het genoemde perceel wordt het emissieplafond verhoogd naar 1462,1 kg, conform de verleende Natuurbeschermingswetvergunning.
- d. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- e. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- f. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft voor de punten a en c aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 41; bewoners Gerverscop 12a

Reactie

Het ammoniakplafond is berekend met de berekeningen uit 2014. Voor 2015 geldt een nieuwe berekening. In 2011 hebben we een Natuurbeschermingswet vergunning gekregen voor 160 melkkoeien en 112 stuks jongvee. Welke respectievelijk is berekend op 9,5 kg en 3,9 kg ammoniak. Welk uitkomt op 1956 kg. In 2014 wordt er gerekend met 12,2 kg ammoniak voor melkvee en 3,9 kg voor jongvee. De berekening zou dan moeten zijn 2388,8 kg ammoniak.

Antwoord

De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan.

In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofdepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 42; namens bewoners Gerverscop 28

Reactie

- a. Op de locatie Gerverscop 28 wordt een agrarisch bedrijf geëxploiteerd. Zoals uit bijgevoegde luchtfoto blijkt, overschrijdt de mestsilo de grens met het bouwvlak aan de noordwestzijde. Dit geldt ook voor een gedeelte van de stal. Wij verzoeken u het bouwvlak te wijzen zodat alle bestaande bouwwerken geheel binnen het agrarische bouwvlak komen te liggen.
- b. In de nabije toekomst is het voornemen om de bestaande loods te verlengen. Op het bedrijf is op het moment onvoldoende ruimte beschikbaar voor de berging van de landbouwwerktuigen. Deze staan nu deels buiten. Het voornemen is om voor deze werktuigen een berging te voorzien achter de bestaande loods aan de westzijde van het bedrijf links achter de ligboxenstal.
- c. In de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 van de regels van het ontwerpbestemmingsplan is bepaald dat de maximale ammoniakemissie per agrarisch bedrijf niet meer mag bedragen dan het emissieplafond, zoals in bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Voor genoemd perceel is een emissieplafond opgenomen van 1809,0 kg NH₃/jaar.
- d. Wij verzoeken u om het emissieplafond aan te passen aan de nieuwe Rav-normen. In 2015 is de Regeling ammoniak en veehouderij (Rav) waardoor de emissiefactor voor o.a. koeien en jongvee toeneemt. Dit betekent dat na wijziging van de Rav sprake is van een toename van de totale emissie van ammoniak, waarbij het gestelde emissieplafond wordt overschreden. Zou dit dan tot gevolg hebben dat er minder dieren gehouden mogen worden? Of moet er dan een omgevingsvergunning worden aangevraagd, conform artikel 3.5 lid a of artikel 4.5 lid a? Dit is niet wenselijk en in strijd met de rechtszekerheid.
- e. Artikel 3.5 lid a en artikel 4.5 lid a bevatten en mogelijkheid om af te wijken van de voorwaardelijke verplichting uit de artikelen 3.4.2 en 4.4.2 mits de toename van de ammoniakemissie per saldo niet leidt tot een toename van stikstofdepositie in omliggende Natura2000-gebieden. Hierbij plaatsen wij twee kanttekeningen:
  - 1 Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  - 2 Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.
- f. Wij zijn van mening dat er andere manieren bestaan om in de planregels te waarborgen dat er geen specifieke effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan. Zie voorbeeld zienswijze.

Antwoord

- a. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat alle bebouwing binnen het agrarische bouwvlak komt te liggen.
- b. Het agrarische bouwvlak wordt aan de westzijde aangepast. Tot aan de watergang kan het agrarische bouwvlak worden uitgebreid. Dit ligt in lijn met de reeds aanwezige werktuigenberging. Het karakteristiek verkavelingspatroon is een van de aanwezige landschapswaarden van de polder Gerverscop. Deze landschapswaarden mag niet onevenredig worden aangetast.
- c. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden.
Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-

gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Gerverscop 28 heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswet-vergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de milieumelding. Dit komt neer op een emissieplafond van 1809. Dit komt overeen met het emissieplafond dat voor genoemd adres is opgenomen in bijlage 6 van het ontwerpbestemmingsplan.

- d. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.

Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- e. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordeling en het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een specifieke beoordeling in die concrete situatie.
- f. Op basis van recente jurisprudentie is het niet mogelijk te verwijzen naar het beschikbaar hebben van een Nb-vergunning. Zie bijvoorbeeld de uitspraak van de Raad van State tegen het bestemmingsplan Buitengebied Westerveld. In dat bestemmingsplan is een vergelijkbare regeling opgenomen als voorgesteld wordt in de zienswijze.

De zienswijze geeft voor punt a en b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 43; namens bewoners Utrechtsestraatweg 19a

Reactie

- a. Voor de locatie Utrechtsestraatweg 19a is de bestemming 'Wonen-1' met daarnaast de gebiedsaanduiding 'overige zone – vrijkomende agrarische bebouwing'. Dit is niet in overeenstemming met de werkelijkheid. Al meer dan 25 jaar is een volwaardig loon- en aannemingsbedrijf vanaf deze locatie actief. Het bedrijf kan niet (meer) worden beschouwd als ondergeschikte nevenactiviteit aan de bestemming 'Wonen'. De bedrijfsactiviteiten zijn voor het laatst in 2008 gemeld middels het uitvoeren van een melding Besluit Landbouw Milieubeheer. Wij verzoeken de bestemming te wijzigen naar 'Bedrijf' met de nadere functie aanduiding 'agrarisch loonbedrijf'.
- b. In zijn algemeenheid dient geconstateerd te worden dat het hedendaagse 'loonbedrijf', niet enkel een bedrijf is welke diensten verricht voor de agrariër. Door diverse ontwikkelingen zijn het aantal agrariërs en de te bewerken landbouwgronden het laatste decennia sterk afgenomen. Het huidige loonbedrijf – ook wel cumelabedrijf genoemd- moet getypeerd worden als de operationele

uitvoerder van de 'gronden / openbare werken' in een specifieke regio. Wij verzoeken het begrip 'agrarisch loonbedrijf' te omschrijven als 'een bedrijf dat uitsluitend of overwegend gericht is op het leveren van diensten aan agrarische bedrijven en groene en recreatieve functies in het landelijk gebied, zo nodig met behulp van werktuigen en apparatuur of op het verrichten van werkzaamheden tot onderhoud of reparatie van werktuigen of apparatuur. Kenmerkende werkzaamheden zijn cultuurtechnische werken en grondverzet, meststoffendistributie en agrarisch loonwerk'.

- c. Het bestemmingsvlak zoals opgenomen in het ter inzage liggende ontwerpbestemmingsplan komt niet overeen met het reeds jaren bestaande / feitelijke gebruik. Wij verzoeken u om het bestemmingsplan conform bijgevoegde luchtfoto aan te passen.

Antwoord

- a. De bestemming van het perceel Utrechtsestraatweg 19a wordt gewijzigd naar de bestemming 'Bedrijf'. Op de verbeelding wordt de aanduiding 'agrarisch loonwerkbedrijf' voor dit adres opgenomen. In artikel 5.2 wordt het adres opgenomen met een maximale oppervlakte van gebouwen van 330 m².
- b. De bedrijven in het buitengebied moeten aan het buitengebied verbonden zijn. Weg- en waterbouw activiteiten hebben geen relatie met het buitengebied en horen hier dan ook niet thuis. De definitie van agrarisch loonwerkbedrijf wordt aangepast, deels conform de zienswijze.
- c. Het bestemmingsplan wordt aangepast aan het huidige gebruik. Omdat een deel van het perceel wordt gebruikt voor buitenopslag, dient er een 5 meter brede strook van streekeigenbeplanting rondom de uitbreiding te worden aangebracht. Dit om verrommeling tegen te gaan. Verdere uitbreiding van het bestemmingsvlak is in de toekomst niet mogelijk.

De zienswijze geeft voor alle punten aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 44; namens bewoners Reijerscop 18 en 18-1

Reactie

Verzocht wordt de 2de woning op de verbeelding toe te voegen.

In 1988 is een bouwvergunning verleend voor het vergroten van de woning en sinds dit jaar ook als 2de woning in gebruik. Op 5 februari 2014 is door de bouwhandhaver geconstateerd dat er 2 onafhankelijke woningen op het perceel aanwezig zijn.

Antwoord

In 1988 is een bouwvergunning verleend voor het vergroten van de woning en niet voor een tweede woning op het perceel. Op de tekening behorende bij de verleende vergunning is een dichte muur getekend tussen de woning en de uitbreiding. Op basis hiervan kan geconcludeerd worden dat er in 1988 een tweede woning is ontstaan met instemming van de toenmalige gemeente Harmelen.

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 45; namens bewoners Breudijk 3b

Reactie

Het bestemmingsvlak zoals opgenomen in het ontwerpbestemmingsplan komt niet overeen met het reeds jaren werkelijke gebruik van het bestemmingsvlak. Wij verzoeken u dan ook de verbeelding aan te passen conform bijgevoegde afbeelding.

Antwoord

Het betreft een kleine uitbreiding van het bestemmingsvlak 'Bedrijf'. Het perceel ligt naast het bedrijventerrein Putkop, maar buiten de rode contour. Het is niet wenselijk dat bedrijven buiten de rode contour uitbreiden.

Uit luchtfoto's blijkt dat de grond achter het perceel deels vanaf 2005 wordt gebruikt t.b.v. de bedrijfsactiviteiten. Gelet op de ligging, de oppervlakte en dat deze grond al jaren in gebruik is t.b.v.

de bedrijfsfunctie, wordt het bestemmingsvlak conform de zienswijze uitgebreid. Uit luchtfoto's blijkt dat de grond voor die tijd in gebruik was als boomgaard. Omdat dit deel van het perceel m.n. wordt gebruikt voor buitenopslag, dient er een 5 meter brede strook van streekeigenbeplanting rondom de uitbreiding te worden aangebracht. Dit om verrommeling tegen te gaan. Verdere uitbreiding van het bestemmingsvlak is in de toekomst niet mogelijk.

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 46; bewoners Breudijk 31

Reactie

Wij zijn het niet eens met het opgenomen Ammoniakemissie plafond in het ontwerpbestemmingsplan Buitengebied Woerden. Wij komen hierop terug.

Antwoord

Op 8 januari 2015 heeft Agra-Matic B.V. namens de bewoners van het perceel een zienswijze ingediend (zienswijze 37). De gemeente gaat eruit vanuit dat verwezen wordt naar deze zienswijze, aangezien de inhoud van die zienswijze betrekking heeft op het emissieplafond en er geen ander zienswijze voor dit perceel is ingediend.

Voor de beantwoording wordt verwezen naar zienswijze 37.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 47; bewoners Reijerscop 18a

Reactie

- a. In de regels van het bestemmingsplan is een voorwaardelijke bepaling opgenomen onder artikel 3.4.2. Hierin is bepaald dat de maximale ammoniakemissie niet meer mag bedragen dan het emissieplafond in Bijlage 6 die bij de regels is opgenomen/ in deze bijlage tref ik voor de locatie Reijerscop 18A een emissieplafond van 33,25 kg/NH₃/jaar aan. Dit is onjuist. Er is niet van de juiste gegevens uitgegaan. In de Melding AMvB besluit Landbouw uit 1993 is het ammoniakemissieplafond voor deze locatie bepaald op 855 kg/NH₃/jaar. Ik verzoek u dan ook voor deze locatie Het juiste emissieplafond op te nemen.
- b. Daarbij maak ik bezwaar tegen het vastleggen van een dergelijk emissieplafond in deze plannen. Een bestemmingsplan is primair gericht op een juiste ruimtelijke ordening en dient daarbij te voldoen aan eisen t.a.v. het milieu en natuurbescherming. Wetgeving in het kader van de Wet milieubeheer of de Natuurbeschermingswet past hierin niet.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan deze garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of –melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden. Voor het perceel Reijerscop 18a heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswetvergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan

van de rechten uit de milieumelding. Dit komt neer op een emissieplafond van 618,8. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 33,25 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

- b. Zoals onder a is aangegeven moet het bestemmingsplan zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura 2000-gebieden. Dit is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Hierdoor moet het bestemmingsplan ook voldoen aan bepalingen uit deze wet naast de bepalingen uit de Wet ruimtelijke ordening. Het bestemmingsplan biedt geen zekerheid dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura2000-gebieden. In essentie gaat het om de effecten op de stikstofdepositie. De vraag is alleen of het mogelijk is om een regeling op te nemen in het bestemmingsplan ten aanzien van depositie. In het kader van bestemmingsplannen buitengebied zijn hiertoe allerlei vormen van regeling gehanteerd. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State erg kritisch is op regelingen waarin als voorwaarde geldt 'geen toename depositie'. Tevens mag niet verwezen worden naar een nog te verkrijgen Natuurbeschermingswetvergunning. Verder blijkt uit jurisprudentie dat door het vastleggen van de ammoniakemissie wel zeker is dat er geen negatieve effecten optreden. Omdat de opgenomen emissieregeling de meeste zekerheid biedt voor de gemeente is hiervoor gekozen.

De zienswijze geeft wat betreft punt a aanleiding v tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 48; bewoners Gerverscop 28

Reactie

De zienswijze heeft betrekking op de archeologische waarden van het bouwblok Gerverscop 28 in Harmelen. De archeologische waarden van het bouwblok is nihil. Vanwege diverse werkzaamheden binnen het bouwblok is de bovenste laag niet de originele laag. Het verplicht stellen van archeologisch onderzoek bij nieuwbouw binnen het bouwblok moet worden verwijderd uit het ontwerpbestemmingsplan.

Antwoord

Gesteld wordt dat bodemverstoring heeft plaatsgevonden. De aanwezigheid van bodemverstoring betekent niet hetzelfde als de afwezigheid van archeologische waarden. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn (direct) onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk moet zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) dat teweeg heeft gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan daarom niet verantwoord.

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 49; bewoners Wildveldseweg 15 en 17

Reactie

- a. Op het perceel Wildveldseweg 15 staat de Breudijkermolenvoet. In alle stukken met betrekking tot de vergunningsaanvraag in 2007 staat dat het gebouw en het perceel beperkt toegankelijk is en enkele dagen per jaar opengesteld wordt. Door de gemeente Woerden is, na onderzoek, in 2009 vastgesteld dat dit een bijgebouw is bij de woning Wildveldseweg 17, dat privé gebruikt wordt. Dit is vastgelegd in de aanslag gemeentelijke belasting/WOZ-beschikking. De hoofdfunctie is: een bijgebouw dat privé gebruikt wordt. Het bijgebouw wordt door de gemeente als woning getaxeerd. De bestemming Wonen is hierop van toepassing. Dit dient in de huidige update van het Ontwerp bestemmingsplan Buitengebied te worden opgenomen.
- b. In verband met het bovenstaande onder 1. de samenvoeging in 2009 van de objecten Wildveldseweg 17 en Wildveldseweg 15, (incl. de fruitschuur met een oppervlakte van 21 vierkante meter) is het passend een bestemmingsvlak in het bestemmingsplan op te nemen in de vorm van een rechthoek, zodanig dat beide objecten en de fruitschuur binnen dit

bestemmingsvlak passen. (Ook aan het begin van de Wildveldseweg zijn meerdere woningen in één bestemmingsvlak opgenomen). Het Ontwerp Bestemmingsplan zou op dit punt moeten worden aangevuld.

- c. In de Nota van Beantwoording staat onder punt d dat “de aanwezige fruitschuur zal worden opgenomen in de regels”. In het Ontwerp Bestemmingsplan is dit nog niet gebeurd. Het Ontwerp Bestemmingsplan moet op dit punt nog worden aangevuld.
- d. Het perceel Wildveldseweg 15 en het bijgebouw de Breudijkermolenvoet, blijven, ook de komende jaren, op een beperkt aantal dagen van het jaar (en op afspraak), opengesteld voor het publiek. Naast deze openstelling van de Breudijkermolenvoet, zal nader onderzocht worden wat de mogelijkheden zijn van een Bed en Breakfast-accommodatie in dit bijgebouw aan Wildveldseweg 15.
- e. De bestemming Wonen van de Breudijkermolenvoet is tevens van belang om het gebouw ook op lange termijn (>30 jaar) te behouden voor toekomstige generaties in het landschap van het buitengebied Harmelen/Woerden.
- f. De Breudijkermolenvoet is een cultuurhistorisch waardevol bijgebouw en dient in verband daarmee toegevoegd te worden op de lijst van Karakteristieke Hoofdgebouwen en Historisch waardevolle Bijgebouwen in het Buitengebied van Harmelen.
- g. Het zou de gemeente sieren, als zij haar verontschuldiging aanbiedt voor de kwetsende tekst in de Nota van Beantwoording.

Antwoord

- a. Het besluit van de gemeente uit 2009 betreft een bezwaar op de WOZ-belasting. Er kunnen geen planologische rechten worden ontleend aan beslissingen op bezwaren tegen de WOZ-belasting. Het bestemmingsplan is en blijft bepalend voor het gebruik van percelen en de bouwmogelijkheden. Er mag zelfs WOZ-belasting worden geïnd op objecten, die volgens het bestemmingsplan strijdig zijn. Bijvoorbeeld een schuur die in gebruik is als woning. Dit is in strijd met het bestemmingsplan, maar de WOZ mag hiervoor wel de tarieven in rekening brengen die behoren bij een woning. Het zijn twee verschillende zaken, maar omdat beide zaken door dezelfde gemeente bepaald worden, erkent de gemeente dat het voor een burger lastig te begrijpen is.
- b. Het is niet wenselijk om bestemmingsvlakken te vergroten in de breedte. Dit om het karakteristieke verkavelingspatroon en de openheid van het landschap te behouden. In overleg met de indiener van de zienswijze is besloten om het perceel de bestemming en het gebruik toe te kennen, zoals in 2008 vergunning voor is verleend. Dit zou betekenen dat het perceel de bestemming natuur krijgt en de stomp krijgt de specifieke aanduiding ‘bezoekerscentrum’. Echter het perceel is niet ingericht als natuurgebied. De bestemming recreatie blijft gehandhaafd, met geen natuurgebied aanwezig. De recreatie bestemming van het perceel blijft behouden en de stomp krijgt de specifieke aanduiding ‘bezoekerscentrum’.
- c. Dit is een omissie in het ontwerpbestemmingsplan. De fruitschuur zal opgenomen worden in het ontwerpbestemmingsplan.
- d. Het gebruik van de stomp van de molen als bezoekerscentrum komt overeen met de verleende vergunning. .
- e. Ook met andere bestemming en gebruik kan het gebouw voor toekomstige generaties behouden blijven.
- f. In het kader van het ontwerp bestemmingsplan zijn de cultuurhistorisch waardevolle gebouwen in het plangebied onderzocht. In bijlage 1 van het onderzoek is aangegeven aan welke criteria een gebouw moet voldoen om in aangemerkt te worden als cultuurhistorisch waardevol bijgebouw , als karakteristiek hoofdgebouw of als monument. Aan de hand van deze criteria is beoordeeld dat de stomp van de molen onvoldoende cultuurhistorische waarde heeft om als zodanig op te nemen in het bestemmingsplan.
De reden om medewerking te verlenen aan het (her)bouwen van de stomp van de molen is de cultuurhistorische waarde. De stomp van de molen wordt opgenomen in bijlage 2 van de regels met een lage waardering voor zowel de waardering van het gebouw als waardering voor het complex. Op de verbeelding wordt de stomp van de molen voorzien van de aanduiding ‘specifieke bouwaanduiding – cultuurhistorisch waardevol bijgebouw’.
Met deze aanduiding is het mogelijk om af te wijken van het bestemmingsplan voor het gebruiken van de stomp van de molen als ‘bed and breakfast-appartementen’.
- g. Het is niet de bedoeling geweest om kwetsende tekst op te nemen. De gemeente betreurt het dat de tekst als kwetsend ervaren is.

De zienswijze geeft wat betreft de punten b, c en e aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> **De zienswijze is deels gegrond.**

Zienswijze 50; bewoners Groenendaal 3

Reactie

- a. In het ontwerpbestemmingsplan is een afwijkingsbevoegdheid opgenomen om het aanleggen van tweede in- en uitritten bij agrarische bedrijven mogelijk te maken. Naar mijn mening moet men verplicht een tweede inrit hebben voor schoon en vuil verkeer om ziekte in sleep te voorkomen in de landbouw.
- b. In de beantwoording van de inspraak van LTO Noord Woerden e.o. over de herbouw van bestaande bedrijfswoningen met een inhoud grotere dan 600 m³, geeft u aan dat de regeling wordt aangepast, zodat herbouw van gebouwen eenzelfde inhoud mogelijk is. Deze aanpassing heeft in het ontwerpbestemmingsplan niet plaatsgevonden. Wij verzoeken u dit alsnog aan te passen.
- c. Als gevolg van de modelberekeningen die zijn gemaakt van ammoniakemissie uit veestallen, is er een voorwaarde opgenomen voor de bevoegdheid om af te kunnen wijken van de voorwaardelijke verplichting waarmee de maximale ammoniakemissie uit veestallen per agrarisch bedrijf heeft vastgelegd. Bij deze werkwijze plaats ik twee kanttekeningen:
  1. Conform de Natuurbeschermingswet is niet elke toename van het ammoniakemissie per definitie onmogelijk, maar gaat het om een significante toename.
  2. Wij verzoeken u, conform de recente jurisprudentie op dit onderwerp, de formulering aan te passen dat ook het beschikken over een adequate Natuurbeschermingsvergunning voldoende is om aan deze voorwaarden te voldoen.Ik verzoek u beide kanttekeningen op een goede wijze op te nemen in het bestemmingsplan.
- d. Op 1 januari 2015 heeft de overheid de emissie per dier verhoogd van 9,5 naar 13 kg nh₃/jaar van standaard stallen met als gevolg dat het emissieplafond te laag uit komt. Graag zie ik dit aangepast worden.
- e. Het baggeren van sloten, mits het profiel niet gewijzigd wordt valt, onder normaal beheer en onderhoud en derhalve onderzoeks- en vergunningsvrij ten aanzien van archeologische waarden. Dit is nog niet eenduidig opgenomen in het bestemmingsplan. Wij verzoeken u de formulering van aan te passen. Dit geldt ook voor het scheuren van grasland en ploegen.
- f. In het verleden zijn er diverse werkzaamheden geweest waardoor eventueel aanwezige archeologische resten reeds verstoord zijn. Naar mijn mening kan de waarde archeologie van de verbeelding.
- g. In diverse artikelen in de regels wordt het aanleggen van verhardingen met een oppervlakte groter dan 200 of soms zelf 100 m² onderzoek- en vergunningsplicht gemaakt. Ik verzoek u, onder verwijzing naar het huidige bestemmingsplan, het aanleggen van kavelpaden uit te zonderen van deze verplichtingen. Kavelpaden hebben in veel gevallen juist een positief effect op het verkavelingspatroon en hoeft u niet bang te zijn dat het gehele buitengebied verhard zal worden, aangezien met het aanleggen van kavelpaden hoge kosten gemoeid zijn.
- h. U geeft aan dat het egaliseren en draineren werkzaamheden zijn die niet regelmatig worden uitgevoerd en de bodem op grotere diepte verstoord wordt. Vrijgave van deze werkzaamheden zou betekenen dat in het geheel geen onderzoek verricht wordt op gronden met een hoge en middelhoge archeologische (verwachtings)waarde, wat niet conform de Monumentenwet 1988 is. Zowel egaliseren als draineren wordt regelmatig uitgevoerd en maken alleen al om die reden onderdeel uit van het normaal gebruik en beheer van agrarische gronden. Daar komt bij dat de bodem in het kader van deze werkzaamheden niet of nauwelijks verstoord wordt. Wij verzoeken u derhalve zowel het egaliseren als het draineren van gronden als nog vrij te stellen van onderzoek- en vergunningsplicht.
- i. In het MER is een aantal feitelijke onjuistheden opgenomen, welke wij u verzoeken te verbeteren:
  1. Pagina 52: *"de groei en intensivering van de landbouwsector heeft geleid tot overmatige toevoer van stikstof en fosfaat. Hierdoor verslechterde de kwaliteit van het ondiepe grondwater en oppervlaktewater"*. Mocht in het verleden al sprake zijn geweest van een causaal verband tussen groei en intensivering van de landbouw, toevoer van stikstof en fosfaat en een afname van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, dan is dit zeker op de kleigronden in het plangebied niet het geval. Hier komt bij dat de geldende wet- en

regelgeving actief stuurt op toenemende bescherming van (de kwaliteit van) grond- en oppervlaktewater.

2. Pagina 55/56: waar gesproken wordt over nieuwe of nog te realiseren natuur als Avontuur-Natuur, Kortjakse pad en De Kievit, is het nodig aan te vullen dat deze geen negatieve invloed heeft op ontwikkelingsmogelijkheden van andere functies.
  3. Pagina 87: zoals ook al gemeld in de inspraakreactie namens LTO Noord Woerden e.o., bestaat de bodem van het plangebied voornamelijk uit klei en slechts voor een klein gedeelte uit veen. Bovenop deze veenlaag bevindt zich bovendien ook nog eens een pakket klei van minstens 40 centimeter dik.
  4. Pagina 88: de tekst voorafgaand aan de afbeelding kondigt een overzicht van de gedempte sloten binnen het plangebied aan. Er is echter een kaart met bodemtypen opgenomen.
  5. Pagina 90: hier wordt gesteld dat schaalvergroting in de landbouw een negatief effect zou hebben op de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater. Zoals hiervoor ook al gemeld, wordt de waterkwaliteit meer dan voldoende beschermd. Bovendien leidt schaalvergroting vaak ook tot een efficiëntere omgang met grondstoffen als stikstof en fosfaat, doordat er betere mogelijkheden ontstaan deze gespreid toe te dienen op de momenten dat deze het meest effectief aangewend kunnen worden.
- j. In het vorige bestemmingsplan was de mogelijkheid om een tweede wooneenheid te realiseren in een oude boerderij met cultuurhistorische waarden. Is die mogelijkheid in het nieuwe bestemmingsplan ook? Zo niet, dan graag die mogelijkheid weer opnemen?
- k. Ik heb vergunning voor een nieuwe veestal. Maar om meer ruimte te creëren wil ik u verzoeken om het bouwblok te vergroten. Ik heb op mijn bouwblok beperkt ruimte omdat ik minimaal 15 meter uit een gasleiding moet blijven en uit de snelweg A12. De machines hebben meer ruimte nodig om te draaien. Daarnaast wil ik een nieuw kuilplaat gaan maken op de uitbreiding.
- l. Op de huidige bouwblok staan de kuilplaten niet getekend.

Antwoord

- a. Het doel van het opnemen van een regeling m.b.t. tweede in- en uitritten komt voort uit het feit dat er steeds meer vraag is naar een extra inrit bij niet-agrarische functies in het buitengebied. Het realiseren van extra inritten zorgt voor verrommeling van het buitengebied en tast de traditionele erfopzet aan. Veelal is het realiseren van een tweede inrit in strijd met het bestemmingsplan i.v.m. het gebruik. Voor bedrijven die werken met dieren, bijvoorbeeld agrarische bedrijven en veehandels-bedrijven, is vaak een tweede in- en uitrit gewenst. Dit in verband met het realiseren van een vuile en een schone weg. Om deze reden is een afwijking opgenomen om een tweede inrit mogelijk te maken, indien dit noodzakelijk is voor de agrarische bedrijfsvoering.
- b. Op dit punt is het ontwerpbestemmingsplan niet goed aangepast. Per abuis is het oude artikel in de regels blijven staan. In de regels wordt een artikel opgenomen of aangepast dat het mogelijk maakt om bedrijfswoningen die groter zijn dan 600 m³ te herbouwen, maar niet te vergroten, mits deze met een vergunning zijn gerealiseerd.
- c. Doordat er in de Natura2000-gebieden al sprake is van een overbelaste situatie met betrekking tot de stikstofdepositie is elke toename, hoe gering ook, in beginsel significant. Dat geldt op het niveau van de Passende beoordelingen het planMER. Bij de individuele vergunningverlening op grond van de Natuurbeschermingswet kan een drempelwaarde gaan gelden (zoals voorzien in de PAS) of kan een zeer geringe toename als niet significant worden aangemerkt door een Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermesting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. De vraag is alleen of het mogelijk is om een regeling op te nemen in het bestemmingsplan ten aanzien van depositie. In het kader van bestemmingsplannen buitengebied zijn hiertoe allerlei vormen van regeling gehanteerd. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State erg kritisch is op regelingen waarin als voorwaarde geldt 'geen toename depositie'. Tevens mag niet verwezen worden naar een nog te verkrijgen Nb-vergunning. In de regeling mag zelfs niet verwezen worden naar deze vergunning. De Raad van State heeft aangegeven dat het afgeven van een Nb-vergunning een bevoegdheid is van de provincie en niet van de gemeente. Het koppelen van de regeling met een NB-vergunning is daardoor niet mogelijk.

- d. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt.
- Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.
- Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.
- Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.
- e. In de dubbelbestemmingen 'waarde – archeologie' is aangegeven voor welke werken en werkzaamheden een omgevingsvergunning nodig is. Er is alleen een omgevingsvergunning als aan de gestelde maatvoeringen wordt voldaan. Dit verschilt per waarde archeologie. Bijvoorbeeld bij waarde archeologie 3 geldt dat pas een omgevingsvergunning nodig is bij de genoemde werken en werkzaamheden indien de oppervlakte meer bedraagt dan 10.000 m² en op een grotere diepte dan 1 m.
- Daarnaast zijn werken en werkzaamheden die vallen onder normaal beheer en onderhoud niet omgevingsvergunningplichtig.
- f. Gesteld wordt dat bodemverstoring heeft plaatsgevonden. De aanwezigheid van bodemverstoring betekent niet hetzelfde als de afwezigheid van archeologische waarden. Behoudenswaardige archeologische resten kunnen aanwezig zijn direct onder of zelfs tussen (recente) verstoringen. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk moet zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) dat teweeg heeft gebracht. Aangezien deze ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan niet verantwoord.
- g. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast. De oppervlakte verharding wordt in alle artikelen met betrekking vergunningplichtige werkzaamheden aangepast tot 200 m² per geval. Daarbij worden kavelpaden uitgezonderd.
- h. Aangegeven wordt dat draineren onder normaal onderhoud en beheer valt, aangezien deze activiteit regelmatig plaatsvinden. Deze activiteit vinden doorgaans niet regelmatig plaats op dezelfde locatie. Dit betekent dat mogelijk ongeroerde grond en daarmee eventueel aanwezige archeologische waarden worden aangetast. Het gegeven dat andere werkzaamheden (ook) vergunningplichtig/onderzoekplichtig zijn, vormt geen argument om deze activiteiten vergunningvrij te maken. Het gaat er immers om dat deze activiteiten mogelijk schade toebrengen aan het bodemarchief. Indien u schriftelijk kunt aantonen dat voor drainage gebruik wordt gemaakt van bestaande drainageleidingen of een drainagesysteem dat de bodem niet dieper dan 0,3 meter verstoord is geen vergunning noodzakelijk.
- i. Het planMER is een beschrijving van de milieueffecten. Het gaat uiteindelijk om de regels in het bestemmingsplan zelf. De tekst p[de pagina's 52, 87, 88 en 90 worden aangepast. In het planMER zijn ook de effecten op nieuwe natuurgebieden in kaart gebracht. Hieraan is geen juridische regeling verbonden in het bestemmingsplan. Het is dan ook niet noodzakelijk om de tekst op pagina 55/56 aan te passen.
- j. In artikel 35.2 lid d is een regeling opgenomen om meerdere wooneenheden te realiseren in een karakteristiek of monumentaal hoofdgebouw.
- k. Binnen het huidige agrarische bouwvlak is voldoende ruimte. Ten noorden van de vergunde schuur is een deel van het agrarisch bouwvlak nog onbebouwd. De gasleiding ligt helemaal in

het noorden van het agrarisch bouwvlak. Tussen de vergunde stal en de gasleiding is voldoende ruimte.

- I. . Bij het maken van de verbeelding wordt gebruikt gemaakt van de Grootchalige Basiskaart Nederland (GBKN). Op deze kaart staat de ondergrond. Het kan zijn dat niet alle bebouwing op de GBKN staat. De ondergrond is niet juridisch bindend. Dat niet alle bebouwing op de verbeelding is opgenomen, heeft dus geen gevolgen. Daarnaast is het niet mogelijk om bebouwing toe te voegen aan de GBKN.

De zienswijze geeft aanleiding voor punt a, tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 51; namens bewoners Gerverscop 31c

Reactie

Op het perceel Gerverscop 31c wordt een melkveebedrijf geëxploiteerd. Bij het ontwerpbestemmingsplan wordt als bijlage 6 het emissieplafond (ammoniak) per bedrijf weergegeven op basis van o.a. artikel 3.4 uit de ontwerp MER. Hiervan is uitgegaan van de ammoniakemissie op basis van de Regeling Ammoniak Veehouderij (RAV) van 2014. Als bijlage van het ontwerpbesluit emissiearme huisvestingssystemen landbouwdieren, welke op 1 januari 2015 is ingevoerd, zijn andere emissie-factoren opgenomen. Bij het opgenomen emissieplafond in het (ontwerp)bestemmingsplan heeft dit aanzienlijke negatieve consequenties voor het genoemde bedrijf en voor andere bedrijven in het betreffende gebied.

Verzocht wordt om het emissieplafond aan te passen aan de 'nieuwe' RAV emissiefactoren of in het bestemmingsplan een artikel op te nemen dat het emissieplafond zonder compensatie of andere voorwaarden aangepast aan kan worden aan de op dat specifieke moment geldende regeling.

Antwoord

De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt. Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan.

In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 52; bewoners Breudijk 51b

Reactie

- a. Per agrarisch bedrijf mag de maximale ammoniakemissie niet meer bedragen dan het emissieplafond, zoals in Bijlage 6 bij de regels is opgenomen. Dit kan niet in deze vorm worden opgenomen in nieuwe bestemmingsplan. Dit gaat tegen mijn noodzakelijke toekomstige bedrijfsontwikkeling in.
- b. Tevens kan de ammoniakemissie per dier categorie variëren/veranderen door landelijke wetgeving. De huidige modelberekening opgenomen in MER komt niet overeen met huidige wetgeving.
- c. Ik verzoek u de Archeologische waarden voor mijn bedrijf en bijbehorende gronden op Breudijk 51b op te heffen/ vrij te stellen daar van. Er kan geen spraken meer zijn van eventuele archeologische vondsten of bevindingen in de gronden van mijn bedrijf door diverse werkzaamheden die uitgevoerd zijn.
- d. Gronden langs kortjakse pad zijn in het nieuwe bestemmingsplan als EHS en groene contour beschreven. Deze gronden worden heden agrarisch gebruikt en blijven dat ook de komende periode dat het bestemmingsplan geldt. Ik verzoek u de bestemming aan te passen en de gronden weer agrarisch te bestemmen.
- e. Het perceel gelegen achter Breudijk 58b in Harmelen (voormalig tuinderij) heeft de bestemming 'nieuwe natuur'. Dit kan eventueel later belemmering geven van mijn bedrijfsvoering van mijn aangrenzende gronden en bedrijf gelegen aan de Breudijk 51b te Harmelen. Ik verzoek u de bestemming aan te passen en het perceel weer agrarisch te bestemmen.
- f. Ik verzoek u de mogelijkheid op te nemen voor het bouwen van stallen met een nokhoogte van 12 meter. Dit voor eventuele welzijn en milieutechnische of bedrijfsmatig noodzakelijke verplichtingen zeker te stellen in de toekomst.
- g. In diverse artikelen in de regels wordt het aan leggen van verhardingen met oppervlakte groter dan 200 m² onderzoek en vergunningsplichtig gemaakt. Ik verzoek u, onder verwijzing naar het vigerende bestemmingsplan, het aanleggen van kavelpaden uit te zonderen van deze van deze verplichtingen.
- h. Verzoek om egaliseren en draineren van mijn gronden (in overvloed ter verduidelijking bij huidige aanvulling/uitzonderingen) alsnog vrij te stellen van onderzoek en vergunningsverplichtingen.
- i. Van het rekenmodel grondgebonden agrarisch bedrijf ammoniak emissie kan niet op deze wijzen worden uitgegaan. Er wordt uitgegaan dat emissie uitstoot per diersoort niet in de landelijke wetgeving kan veranderen. Heden (januari 2015) is de waarden (nu volgens de berekening in MER 9,5 kg/jr en 3,9 kg/jr) landelijk al veranderd en dus achterhaalt. Dus is de rekenmodel al onjuist en verkeert toegepast en kan op deze niet dienen voor vastlegging van emissie waarden in nieuwe bestemmingsplan waar deze MER voor is opgesteld.
- j. Tevens het verzoek om volgende feitelijke onjuistheden opgenomen in deze MER te verbeteren:
  1. Pagina 52: "de groei en intensivering van de landbouwsector heeft geleid tot overmatige toevoer van stikstof en fosfaat. Hierdoor verslechterde de kwaliteit van het ondiepe grondwater en oppervlaktewater". Mocht in het verleden al sprake zijn geweest van een causaal verband tussen groei en intensivering van de landbouw, toevoer van stikstof en fosfaat en een afname van de kwaliteit van grond- en oppervlaktewater, dan is dit zeker op de kleigronden in het plangebied niet het geval. Hier komt bij dat de geldende wet- en regelgeving actief stuurt op toenemende bescherming van (de kwaliteit van) grond- en oppervlaktewater.
  2. Pagina 55/56: waar gesproken wordt over nieuwe of nog te realiseren natuur als Avontuur-Natuur, Kortjakse pad en De Kievit, is het nodig aan te vullen dat deze geen negatieve invloed heeft op ontwikkelingsmogelijkheden van andere functies.
  3. Pagina 87: zoals ook al gemeld in de inspraakreactie namens LTO Noord Woerden e.o., bestaat de bodem van het plangebied voornamelijk uit klei en slechts voor een klein gedeelte uit veen. Bovenop deze veenlaag bevindt zich bovendien ook nog eens een pakket klei van minstens 40 centimeter dik.

Antwoord

- a. Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van

verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol.

Het bestemmingsplan biedt geen zekerheid dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura2000-gebieden. De vraag is hoe we deze zekerheid wel kunnen bieden. Het 'op slot' zetten van agrarische bedrijven is geen optie voor de gemeente, omdat de agrarische sector wel de mogelijkheid op een relatief eenvoudige wijze moeten kunnen uitbreiden. Als gekozen was om de agrarische bedrijven 'op slot' te zetten, dan moet voor elke uitbreiding van een agrarisch bedrijf een bestemmingsplan worden opgesteld.

Door een regeling op te nemen in het bestemmingsplan ten aanzien van depositie kunnen agrarische bedrijven op een relatief eenvoudige wijze uitbreiden, mits is aangetoond dat de uitbreiding niet zal leiden tot geen negatieve effecten in omliggende Natura2000-gebieden. In het kader van bestemmingsplannen buitengebied zijn hiertoe allerlei vormen van regeling gehanteerd. Uit jurisprudentie blijkt dat de Raad van State erg kritisch is op regelingen waarin als voorwaarde geldt 'geen toename depositie'. ook mag niet verwezen worden naar een nog te verkrijgen Natuurbeschermingswetvergunning. Verder blijkt uit jurisprudentie dat het vastleggen van de ammoniakemissie wel zeker is dat er geen negatieve effecten optreden. Omdat de opgenomen emissieregeling de meeste zekerheid biedt voor de gemeente is hiervoor gekozen.

- b. De rav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt. Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt.

Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast.

Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- c. De mededeling dat er geen verwachting bestaat op het aantreffen van archeologische resten gaat niet vergezeld van verifieerbaar bewijs. Om de dubbelbestemming Waarde-Archeologie op het perceelsniveau te wijzigen moeten schriftelijke bewijsstukken worden ingediend waaruit onomstotelijk blijkt dat geen archeologische resten (meer) aanwezig zijn. Duidelijk dient te zijn welke werkzaamheden precies zijn uitgevoerd en welke verstoringen (met omvang en diepte) deze teweeg hebben gebracht. Aangezien dergelijke bewijsstukken ontbreken is aanpassing van het bestemmingsplan niet verantwoord.
- d. In de PRS/PRV is aangegeven welke bestemmingen en regels een bestemmingsplan moet en welke bestemmingen en regels een bestemmingsplan kan bevatten. De gemeente is verplicht dit beleid over te nemen in haar bestemmingsplannen. Langs het Kortjakse pad ligt onder andere de dubbelbestemming 'Waarde – Ecologie' . Hieronder valt de Ecologische Hoofdstructuur en de Groene Contour uit de PRS/PRV van de provincie Utrecht. In dit geval is er sprake van de Groene Contour. Het opnemen van deze dubbelbestemming heeft geen gevolgen voor de agrarische bedrijfsvoering, omdat deze voortgezet kan worden.
- e. Op de gronden achter het perceel Breudijk 58B ligt de bestemming "Agrarisch ' met de dubbelbestemming 'waarde – Archeologie 1' en de gebiedsaanduiding 'Milieuzone – beschermingszone grondwater afhankelijke natuur'. Ook dit is een van de bestemmingen die de gemeente verplicht is op te nemen in het bestemmingsplan. Net over de gemeentegrens met Utrecht ligt het beschermd natuurmonument 'Moerasterreinen langs de Bijleveld'. Dit

natuurmonument is gevoelig voor (grond)water te korten en/of voor wateraanvoer van onvoldoende kwaliteit. Voor dit natuurmonument is het van belang dat de waterhuishoudkundige situatie niet verslechtert. De aanduiding 'milieuzone – bescherming grondwaterafhankelijke natuur' zorgt ervoor dat de waterhuishoudkundige situatie rondom het natuurmonument niet negatief wordt beïnvloed.

- f. De gemeente heeft de Agrarische beoordelingscommissie ('Abc') om advies gevraagd over onder andere de gewenste hoogte voor agrarische stallen. Binnen de maten die in het ontwerpbestemmingsplan staan is een doelmatige stal te realiseren. De te realiseren bedrijfsomvang speelt hierbij wel een rol. Tot 150 koeien volstaat in principe een nokhoogte tot 10 meter en boven de 150 koeien volstaat een nokhoogte van 11 meter. Daarnaast zijn er voldoende agrarische stallen gerealiseerd met een nokhoogte van tussen de 10 en 11 meter. De nokhoogte van een stal is mede afhankelijk van de breedte van een stal. Door het aanpassen van de breedte is een lagere nokhoogte mogelijk. Bij de afweging van de nokhoogte van stallen speelt niet alleen het belang van de agrarische sector, maar ook het landschappelijk belang. In de zienswijze van LTO wordt aangegeven dat voor circa 90 tot 95% van de stallen een nokhoogte van 11 meter voldoende is. Hierin voorziet het bestemmingsplan
- g. Het bestemmingsplan wordt op dit punt aangepast. De oppervlakte verharding wordt in alle artikelen met betrekking vergunningsplichtige werkzaamheden aangepast tot 200 m² per geval. Daarbij worden kavelpaden uitgezonderd
- h. De artikelen 'omgevingsvergunning voor het uitvoeren van werken en werkzaamheden' zijn opgenomen om bepaalde waarden in het gebied te beschermen. Dit zijn zowel zichtbare waarden (openheid en karakteristiek verkavelingspatroon) als waarden die niet zichtbaar zijn (bijvoorbeeld archeologie, bodemdaling). Er is geen omgevingsvergunning nodig indien het gaat om werken en werkzaamheden in het kader van normaal beheer en onderhoud. Wanneer het gaat om werken en werkzaamheden die niet vallen onder normaal beheer en onderhoud is wel een omgevingsvergunning nodig. Bijvoorbeeld bij het dempen van watergangen, waarna demping percelen ontstaan die breder zijn dan 110 meter is omgevingsvergunning plichtig. Omdat het dempen van de watergang het karakteristieke verkavelingspatroon kan aantasten. Bij werkzaamheden zoals egaliseren en aanleggen van drainage wordt de bodem op grotere diepte verstoord, waardoor mogelijk aanwezige archeologische waarden worden aangetast. Vrijgave van de genoemde werkzaamheden zou betekenen dat in het geheel geen onderzoek verricht wordt op gronden met een hoge en middelhoge archeologische (verwachtings)waarde. Dit is niet conform het bepaalde in de Monumentenwet. Indien gebruik wordt gemaakt van bestaande drainageleidingen of een drainagesysteem waar de bodem niet dieper dan 0,3 meter bij waarde archeologie 2, dieper dan 1 meter bij waarde archeologie 3) of 0,6 meter bij de overige waarden, wordt verstoord is geen vergunning noodzakelijk.
- i. Derav-waarden zijn niet aangepast per 1 januari 2015. Het ontwerp-besluit Huisvesting en de ontwerp Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) hebben reeds ter inzage gelegen. De bedoeling was dat deze op 1 januari 2015 in werking zouden treden. De Tweede Kamer heeft besloten dat het besluit Huisvesting de Regeling ammoniak en veehouderij (RAV) en de Pas gelijktijdig in werking treden. De PAS heeft enige vertraging opgelopen, waardoor ook de twee wetwijzigingen vertraging hebben opgelopen. Verwacht wordt dat medio 2015 de PAS en beide wetwijzigingen inwerking treedt. Daarnaast is in het bestemmingsplan de ammoniakemissie overeenkomstig de gelden vergunningen vastgelegd. Voor bestaande stallen gelden de strenge emissienormen volgens het ontwerp-besluit Huisvesting niet. Ook beperkte uitbreiding van de bestaande stallen vallen niet onder de nieuwe regels. Uitbreidingen van bestaande stallen hoeven niet aan de strengere emissiewaarde te voldoen als het gaat om de uitbreiding van een bestaande stal en de uitbreiding minder is dan de helft van de bestaande staloppervlak. De bestaande situatie wordt gerespecteerd. Na de wijziging van het besluit Huisvesting is het niet zo dat meteen het emissieplafond niet meer klopt. Bij het bouwen van een nieuwe stal moet wel aan de strengere eisen worden voldaan, ook binnen de geldende vergunning. Het kan dus zijn als een agrariër een bestaande stal wilt herbouwen, er minder dieren gehouden mogen worden. Er moet immers aan het nieuwe besluit Huisvesting worden voldaan. In de praktijk wordt er vrijwel altijd gebouwd voor uitbreiding. In dit geval is er dus sprake van een toename van de emissie boven het emissieplafond. Dan moet de opgenomen afwijking in de artikelen 3.5 sub a en 4,5 sub a worden toegepast. Als we het emissieplafond zouden verhogen, betekent dat meteen dat er een toename van de stikstofsepositie in de N2000-gebieden accepteren. Dat is in strijd met de NBwet.

- j. Het planMER is een beschrijving van de milieueffecten. Het gaat uiteindelijk om de regels in het bestemmingsplan zelf. De tekst p[de pagina's 52, 87, 88 en 90 worden aangepast. In het planMER zijn ook de effecten op nieuwe natuurgebieden in kaart gebracht. Hieraan is geen juridische regeling verbonden in het bestemmingsplan. Het is dan ook niet noodzakelijk om de tekst op pagina 55/56 aan te passen.

De zienswijze geeft voor wat betreft punt g aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 53 bewoners Gerverscop 31c

Reactie

Aansluitend op onze eerder ingediende zienswijze beschouwen wij de zienswijze van LTO als de onze, zeker als deze betrekking hebben op de polder Gerverscop of deelgebieden daarvan. Met name de zone langs de Rodendijk vinden we onproductief en niet relevant. Deze mag op geen enkele manier schade brengen aan onze bedrijfsvoering.

Antwoord

Voor de beantwoording van de zienswijze van LTO Noord wordt verwezen naar zienswijze 29. De bestemming langs de Rodendijk is 'Agrarisch met waarden'. Een deel van de Rodendijk ligt in gebiedsaanduiding 'milieuzone - stiltegebied' en in de gebiedsaanduiding 'vrijwaringszone – bodembewerking'. Beide gebiedsaanduidingen zijn afkomstig van provinciaal beleid. De gemeente is verplicht dit beleid over te nemen in haar bestemmingsplannen. In principe hebben beide gebiedsaanduidingen geen gevolgen voor de agrarische bedrijfsvoering.

De zienswijze geeft geen aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.
>> De zienswijze is ongegrond.

Zienswijze 54; namens bewoners Reijerscop 24a

Reactie

- a. De woning van het perceel Reijerscop 24a in Harmelen ligt naast de Autosnelweg A12. Op het perceel is er sprake van geluidsoverlast, met name op het erf. Door de recentelijke verbreding van autoweg is de geluidsoverlast toegenomen. Om gehoorstoornissen te voorkomen is geadviseerd om het erf tegen geluid af te scherm.
- Wij wensen direct aansluitend aan de voormalige boerderij een geluidsscherm te bouwen van 40 m lang in de vorm van een stalling/ bergruimte van 20 m lang. De stalling/bergruimte wordt 10 meter diep, een goothoogte van 4 m en een nokhoogte van 6 m. Ter compensatie worden enkele bestaande bergingen gesloopt.
- b. Het perceel betreft een boerderij. Wij verzoeken u om de woonbestemming op het gehele achtererf in te tekenen overeenkomstig het huidige gebruik.

Antwoord

- a. Vanwege de toename van geluidsoverlast van de Rijksweg A12 wilt de gemeente medewerking verlenen aan het realiseren van een geluidswerende voorziening. Vanwege landschappelijk oogpunt dient deze voorziening één samenhangend geheel zijn. Het voorstel is om een deel (20 meter) van de geluidswerende voorziening te realiseren als berging en de overige 20 meter als scherm. Hierdoor ontstaat een onsamenhangend geheel.
- In een reactie op het voorontwerpbestemmingsplan is aangegeven over een lengte van 40 meter een geluidsscherm annex berging te realiseren. In de beantwoording hierop is aangegeven dat het realiseren van een berging annex geluidsscherm de openheid aantast. Het bestemmingsvlak wordt aangepast (zie punt b) tot en met de bestaande watergang. Hierdoor blijft in ieder geval de zichtlijn over de watergang intact. De gemeente is bereid medewerking te verlenen aan een berging annex geluidsscherm van circa 40 meter, mits er voldoende bebouwing wordt gesloopt (voor elke 50 m² te realiseren berging moet 100 m² gebouwen gesloopt worden). Voor het realiseren van de berging annex geluidsscherm met een goothoogte van 4 meter is een regeling opgenomen in het bestemmingsplan (artikel 17.3 onder b)

- b. Een deel van de gronden achter de bebouwing op het adres wordt al sinds 2004 niet als agrarisch gebruikt. Omdat het gebruik al meer dan 10 jaar aanwezig is en de gemeente niet heeft gehandhaafd, wordt het bestemmingsvlak 'wonen' aangepast. Het is niet mogelijk om het bestemmingsvlak in de toekomst nog verder te vergroten.

De zienswijze geeft betreft punt b aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is deels gegrond.

Zienswijze 55; bewoners Utrechtsestraatweg 22

Reactie

Hierbij ontvangt u de aanvulling op onze zienswijze. We zagen dat de inrit vanaf de weg tot het achtererf buiten het bouwvlak valt. Onze privé-inrit is wel opgenomen in het bouwvlak. Graag verzoeken wij u om de inrit met pad op te nemen in het bouwvlak. Zie bijgevoegde kaart.

Antwoord

Niet alleen de inrit, maar ook een deel van de stal ligt buiten het agrarische bouwvlak. Het betreft een kleine overschrijding. Het agrarische bouwvlak wordt aangepast, zodat alle bebouwing en de tweede inrit in het agrarische bouwvlak komen te liggen.

De zienswijze geeft aanleiding tot aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Zienswijze 56; bewoners Reijerscop 18a (aanvulling op zienswijze 47)

Reactie

Aanvulling op eerder ingediende zienswijze. In de eerder toegezonden zienswijze is aangegeven nadere informatie toe te zenden m.b.t. het ammoniakemissieplafond. Wij verzoeken u het emissieplafond voor het perceel Reijerscop 18a te wijzigen van 33,25 kg/Hn3/jaar in 618,8 kg/NH3/jaar.

Antwoord

Het bestemmingsplan moet de zekerheid bieden dat het plan niet zal leiden tot negatieve effecten in omliggende Natura-2000 gebieden. Dat is vastgelegd in de Natuurbeschermingswet 1998. Als het bestemmingsplan de garantie niet kan bieden, is het plan in strijd met de Natuurbeschermingswet 1998 en kan dan niet worden vastgesteld. Vooral de effecten van verzuring en vermisting door de uitstoot van ammoniak bij veehouderijen (ammoniakemissie) en de neerslag daarvan in de Natura 2000-gebieden spelen een grote rol. In het bestemmingsplan is de ammoniakemissie per agrarische bedrijf (alleen voor bedrijven die dieren houden) vastgelegd, omdat hierdoor met zekerheid gesteld kan worden dat er geen negatieve effecten optreden in de omliggende Natura2000-gebieden. Bij het vastleggen van de toegestane ammoniakemissie wordt uitgegaan van de geldende rechten uit de milieuvergunning of -melding, of de Natuurvergunningwetvergunning. Met het verlenen van de Natuurbeschermingsvergunning heeft het bevoegd gezag inzake Natura 2000-gebieden al aangegeven dat de toegestane emissie in die vergunning niet leidt tot negatieve effecten in de omliggende Natura 2000-gebieden.

Voor het perceel Reijerscop 18a heeft de provincie Utrecht geen Natuurbeschermingswet-vergunning verleend. Voor het emissieplafond van genoemd perceel wordt derhalve uitgegaan van de rechten uit de milieumelding. Dit komt neer op een emissieplafond van 618,8. In het ontwerpbestemmingsplan is een emissieplafond van 33,25 opgenomen. Bijlage 6 wordt op dit punt aangepast.

De zienswijze geeft aanleiding tot het aanpassen van het bestemmingsplan.

>> De zienswijze is gegrond.

Advies Commissie voor de milieueffectrapportage

Op 23 januari 2015 heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage advies uitgebracht over het opgestelde ontwerp-planMER. De commissie heeft advies uitgebracht over de juistheid en de volledigheid van het MER.

Het advies van de Commissie luidt:

'Het MER is goed leesbaar en logisch van structuur'. De samenvatting en het MER zelf laten zien dat het onderzoek naar milieueffecten, vooral naar de stikstofproblematiek, een duidelijk rol heeft gespeeld bij de ontwikkeling van het bestemmingsplan van voorontwerp naar ontwerp.

De commissie constateert echter dat in het MER informatie ontbreekt die naar haar oordeel essentieel is voor de besluitvorming over het bestemmingsplan. Het gaat om de volgende onderdelen van het MER:

- De uitgangspunten van de referentiesituatie en het voornemen zijn niet verifieerbaar doordat (kwantitatieve) informatie over aanwezige veehouderijen in het MER ontbreekt.
- Het voornemen in het MER komt niet overeen met het voornemen zoals dat in het ontwerpbestemmingsplan is opgenomen. Daardoor worden gevolgen voor onder andere landschap en natuur onderschat.
- De effecten op natuur (Natura 2000-gebieden en beschermde soorten) en mogelijke maatregelen om deze te voorkomen of te beperken zijn niet volledig beschreven.
- Het MER biedt onvoldoende informatie over mogelijke geurknelpunten en maatregelen om deze te voorkomen.
- Het MER biedt onvoldoende inzichten in effecten op de waterkwaliteit en mogelijkheden om deze te voorkomen.

In het notitie 'reactie op het toetsingsadvies van de commissie m.e.r. bestemmingsplan Buitengebied Harmelen' is aangegeven hoe met het toetsingsadvies is omgegaan en op welke punten het planMER is aangepast.